รายงานการวิจัย

การใช้ ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียน ของนักศึกษา ที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต

Using a set of rules and conditions to check the time to develop the students' behavior. Registration for the course Technology for Life

นายเจษฎาพร ปาคำวัง

สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2557

รหัสโครงการสัญญา PCRU_2557_L008

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การใช้ ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียน ของนักศึกษา ที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต

Using a set of rules and conditions to check the time to develop the students' behavior. Registration for the course Technology for Life

นายเจษฎาพร ปาคำวัง สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ทุนอุดหนุนโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ประจำปีงบประมาณ 2557

ชื่องานวิจัย การใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา ที่ลงทะเบียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต

ผู้วิจัย นายเจษฎาพร ปาคำวัง

สาขาวิชา สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์

มหาวิทยาลัยราชเพชรบูรณ์ **ปีเสร็จวิจัย** 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมการเข้าเรียนช้าและหนีเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต 2) เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 มีจำนวนนักศึกษาลงทะเบียนเรียนจำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยคือ แบบชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า มีนักเรียนเข้าเรียนตรงเวลามากขึ้น จากผลการใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียน นักเรียนที่มาตรงตามเวลา จำนวน 27 คน คิดเป็น 84.37 เปอร์เซ็น มีนักศึกษามาสาย จำนวน 5 คน คิดเป็น 15.62 เปอร์เซ็น แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา ทำให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมากขึ้น นักศึกษามีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเข้าเรียนตรงเวลา

การวิเคราะห์การใช้แบบการสังเกตพฤติกรรมการเข้าเรียน ผลปรากฏว่า มีจำนวนนักศึกษาที่มีระดับคะแนน 18-20 ที่มีเกณฑ์คะแนนการประเมินระดับ ดีมาก จำนวน 24 คน คิดเป็น 75.0 เปอร์เซ็น และมีจำนวนนักศึกษาที่มีระดับคะแนน 18-20 ที่มีเกณฑ์คะแนนการประเมินระดับ ดี จำนวน 8 คน คิดเป็น 25.0 เปอร์เซ็น และการวัดผลคะแนนการสอบวัดความรู้ ผลปรากฏว่า มีจำนวนนักศึกษาที่มีระดับคะแนน 26-30 ที่มีเกณฑ์คะแนนการประเมินระดับ ดีมาก จำนวน 6 คน คิดเป็น 18.75 เปอร์เซ็น และมีจำนวนนักศึกษาที่มีระดับคะแนน 20-25 ที่มีเกณฑ์คะแนนการ

ประเมินระดับ ดี จำนวน 24 คน คิดเป็น 75.0 เปอร์เซ็น และมีจำนวนนักศึกษาที่มีระดับคะแนน 15-19 ที่มีเกณฑ์คะแนนการประเมินระดับ พอใช้ จำนวน 3 คน คิดเป็น 9.37 เปอร์เซ็น จากนักศึกษาทั้งหมด 32 คน แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา ทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมที่ดีขึ้น และผลคะแนนการสอบวัดความรู้อยู่ในเกณฑ์สูงขึ้น

Title Using a set of rules and conditions to check the time to develop the students' behavior. Registration for the course Technology for Life

Author Mr.Jetsadaporn Pakamwang

Facalty Computer Science

Phetchabun Rajabhat University. **Years of Research completed** 2557

Abstract

This research aims to: 1) to improve behavior, attendance and slow escape of students enrolled in the information technology course for life, 2) to develop an understanding of the learning and achievement of students registered. Courses in Information Technology for Life.

The sample used in this study were undergraduate students enrolled in the information technology course for Life 2nd Semester of 2556 with a total student enrollment of 32 was used to conduct the research is a set of rules. rules in terms of time to develop the students' behavior. An observation of teaching. Student Data were analyzed using descriptive statistics, percentage, mean and standard deviation.

The results showed that Students attend on time. The results of a set of rules and conditions to check the time. Students who meet the 27 people representing 84.37 percent of the students are late for 5 people, representing 15.62 percent, indicating that the activity of teaching the use of rules and conditions to check the time to develop habits. Students enrolled Gives students the knowledge to learn more about it. Students are interested and eager to attend on time.

Analysis of the observed behavior study results showed that the number of students with scores of 18-20, with a very good rating threshold score of 24, representing a 75.0 percent and a number of students do not have the 18.6 people representing 18.75 percent and the number of students with scores of 20-25 basis points to assess the level of 24 people, representing 75.0 percent and the number of students whose scores were 15-19 basis points. Average rating of 3 members representing 9.37 percent of the total of 32 students, the activities of teaching the rules and terms set out in the schedule to develop students' behavior. Enables students to better behavior. Proficiency exams and scores remained higher.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา ที่ลงทะเบียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต มหาวิทยาลัยราชเพชรบูรณ์ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์อนุพงษ์ สุขประเสริฐ ซึ่งเป็นประธานสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการจัดทำงานวิจัยและรวบรวมข้อมูลให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วง และขอขอบพระคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้มา ณ ที่นี้ด้วย

เจษฎาพร ปาคำวัง

16 กันยายน 2557

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		ค
กิตติกรรมประกาศ		ง
สารบัญตาราง		ช
สารบัญรูป		ซ
บทที่ 1	บทนำ	1
	1. ความสำคัญของการวิจัย	1
	2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1
	3. ขอบเขตของการวิจัย	1
	4. ระยะเวลาในการวิจัย	2
	5. นิยามศัพท์เฉพาะ	2
	6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
	1. ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง	3
	2. การเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	9
	3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	22
	4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	24
	1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
	2. เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย	24
	3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	24
	4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
	5. ขั้นตอนและวิธีดำเนินการทดลอง	25
	6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	26
บทที่ 4	ผลการวิจัย	27
	ตอนที่ 1 ผลการใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียน ของนักศึกษา	28
	ตอนที่ 2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเข้าเรียน ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต	30
	ตอนที่ 3 ผลคะแนนการสอบวัดความรู้ ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต	32
บทที่ 5	**สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**	33
	1. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล	33
	2. ข้อเสนอแนะ	34

บรรณานุกรม 35
ภาคผนวก 39
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย 40
ภาคผนวก ข แบบทดสอบความรู้ 44
ภาคผนวก ค การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ 53
ประวัติผู้วิจัย 66

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 ผลการใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียน ของนักศึกษาที่ลงทะเบียน ในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต 28

ตารางที่ 4.2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเข้าเรียน ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต 30

ตารางที่ 4.3 ผลคะแนนการสอบวัดความรู้ ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต 32

สารบัญรูป

หน้า

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนและวิธีดำเนินการทดลองการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 28

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความสำคัญของการวิจัย

วิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต (GESC103) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิทย์-คณิต มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนเฉลี่ยเทอมละ 300 คน โดยเน้นหลักการ ความสำคัญ และองค์ประกอบของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ บทบาทและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อชีวิตและสังคมปัจจุบัน การใช้โปรแกรมระบบ และโปรแกรมสำเร็จรูปด้านการจัดการเอกสาร การนำเสนอข้อมูลและการจัดตารางการทำงาน รวมถึงการแสวงหาความรู้จากฐานข้อมูลและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต บริการต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคต การป้องกันอันตราย หรือภัยจากการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ กฎหมายและจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ และความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่อสังคมส่วนรวม

การเข้าเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต ในรอบปีที่ผ่านมา มีนักศึกษาเข้าเรียนไม่ตรงเวลาและนักศึกษาบางคนไม่เข้าเรียน ส่งผลให้นักศึกษาที่เข้าเรียนไม่ทัน และหนีเรียน ไม่เข้าใจเนื้อหา ความรู้ในบทเรียนไม่ครบถ้วนตามกระบวนการการเรียนการสอน ทำให้เวลาทำการเรียนการสอน นักศึกษาเกิดความไม่เข้าใจในเนื้อหาแบบเรียน ตอบคำถามไม่ได้ในเรื่องที่ทำการเรียนการสอน เมื่อมอบหมายงานให้ทำ และทำการสอบ มีผลการทดสอบไม่เป็นที่น่าพอใจ อีกทั้งนักศึกษาที่เข้าช้า มักชวนเพื่อนคนอื่นๆ ให้เข้าช้าหรือหนีเรียนอีกด้วย และเวลาที่เข้าเรียนก็จะทำการพูดคุยกับเพื่อน ทำให้รบกวนการเรียนของเพื่อนในห้องเรียนด้วยกัน

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นจากการเข้าเรียนช้า และไม่เข้าเรียน จึงออกแบบ กฎ กติกา และเงื่อนไข ในการเช็คเวลาเข้าเรียนของนักศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหา ปรับปรุง และพฤติกรรมอันไม่เหมาะสม ดังกล่าว

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมการเข้าเรียนช้าและหนีเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต

1.2.2 เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

1.3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1) ตัวแปรอิสระคือ กิจกรรมการเรียนการสอน แบบการสร้างชุด กฎ กติกาและเงื่อนไขในการเช็คเวลาเข้าเรียน

2) ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต แบบสังเกตพฤติกรรม ร่วมกับการจัดการเรียนการสอน

1.4 ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการศึกษาวิจัยนี้ใช้เวลา 10 เดือน โดยเริ่มจาก 2 ธันวาคม 2556 ถึง 30 กันยายน 2557

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 ชุด กฎ กติกาและเงื่อนไขในการเช็คเวลาเข้าเรียนของนักศึกษา หมายถึง แบบเช็คเวลาที่จัดทำขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการเข้าเรียนช้าและไม่เข้าเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

1.5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่นักศึกษาได้รับจากการทดสอบแบบทดสอบที่อาจารย์สร้างขึ้น

1.5.3 แบบสังเกตพฤติกรรม หมายถึง แบบสังเกตพฤติกรรมที่อาจารย์สร้างขึ้นมาเพื่อ เฝ้าดูพฤติกรรมของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาอย่างเอาใจใส่ และกำหนดไว้อย่างมีระเบียบวิธี

1.5.4 พฤติกรรม (Behavior) คือกริยาอาการที่แสดงออก หรือปฏิกิริยาโต้ตอบเมื่อเผชิญกับสิ่งเร้า หรือสถานการณ์ต่างๆ อาการแสดงออกเหล่านี้เป็นการเคลื่อนไหวที่สังเกตได้ เช่นการเดิน การพูด การเขียน

1.5.5 สภาพการเข้าเรียนสาย หมายถึง ลักษณะสภาพการเข้าเรียนสายของนักเรียน ที่เข้าห้องเรียนหลังจากที่ครูเช็คชื่อ และเริ่มทำการสอนแล้ว

1.5.6 ปัญหาการเข้าเรียนสาย หมายถึง ปัญหาของนักเรียนที่เข้าห้องเรียนสายเป็นประจำ ทำให้การเรียนการสอนหยุดชะงัก ไม่ต่อเนื่อง ผู้เรียนเสียสมาธิ เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 นักศึกษาเข้าเรียนตรงต่อเวลา ไม่เข้าเรียนสายหรือหนีเรียน

1.6.2 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาให้สูงขึ้น

1.6.3 ลดพฤติกรรมอันเกิดจากการไม่เข้าเรียน เช่น การลักขโมย การหนีไปสูบบุหรี่หรือสารเสพติดต่างๆ

1.6.4 ทำให้เกิดความมีระเบียบวินัยในการเข้าเรียนและความเป็นระเบียบของสถานศึกษา

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเรื่อง การใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา ที่ลงทะเบียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต ซึ่งผู้ทำวิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523:58 อ้างถึงในสุรจิต คำมะสอน 2542 : 16) ลักษณะวินัยในตนเอง มีความสำคัญต่อการแสดงออกทางจริยธรรมและคุณธรรมของบุคคลมาก และอาจสำคัญมากกว่าลักษณะทางความรู้ดีชั่วและความสามารถกระทำสิ่งดีชั่วด้วย ฉะนั้นการให้ความสนใจเกี่ยวกับกำเนิดและการเจริญเติบโตของจิตลักษณะการมีวินัยแห่งตนจึงเป็นสิ่งจาเป็นในเรื่องนี้ นักจิตวิทยาพัฒนาการได้ให้ความสนใจมานานแล้วและมีความเห็นว่าความมีวินัยแห่งตนอย่างถูกต้อง จึงเป็นหลักชัยของพัฒนาการทางจิตของบุคคลนั่นคือความมีวินัยแห่งตนเอง เป็นลักษณะสำคัญของผู้ที่บรรลุภาวะทางจิต ฉะนั้นการมีวินัยแห่งตน จึงสามารถใช้เป็นเครื่องมือวัดระดับพัฒนาการทางจิตของบุคคลได้ด้วยทฤษฎีที่สำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของวินัยแห่งตน มี 2 ทฤษฎี คือทฤษฎีของเมาเรอร์ (Mowrer) ว่าด้วยจุดกำเนิดของการควบคุมตนและทฤษฎีของเพคและแฮวิคเฮิสต์ (peck havighurst) ว่าด้วยพัฒนาการแรงจูงใจทางจริยธรรมซึ่งยึดการควบคุมของ อีโก้และซูปเปอร์อีโก้เป็นหลัก

แนวคิดเกี่ยวกับวินัย

1.1 ความหมายของวินัย

จากพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 (774) ได้ให้ความหมายของวินัย หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนข้อบังคับปฏิบัติ

อมรา เล็กเริงสินธุ (2540 : 205-206) ได้กล่าวถึงระเบียบ หมายถึง ข้อบังคับต่างๆที่โรงเรียนกำหนดขึ้นให้นักเรียนปฏิบัติตาม เช่นระเบียบการเข้าเรียนตรงต่อเวลา ระเบียบเป็นสิ่งที่ทาให้คนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ

วินัย คือ การควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นไปในทางที่พึงปรารถนา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และบุคลิกภาพให้เป็นที่น่าพึงปรารถนาของสังคม วินัยที่ดี คือ การที่บุคคลรู้จักการปกครองตนเองและกระทำตามระเบียบข้อบังคับต่างๆด้วยความสมัครใจเพราะได้เห็นคุณค่าว่า การปฏิบัติตามระเบียบนั้นจะนำมาซึ่งความมีระเบียบและความสงบสุขในสังคม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ม.ป.ป.: 73) วินัยนักเรียน หมายถึงความประพฤติของนักเรียนโดยนักเรียนปฏิบัติตามคาสั่ง หรือระเบียบหรือระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน นอกจากนี้ยังรวมถึงการให้นักเรียนรู้จักควบคุมตนเอง หรือเห็นพ้องกับข้อบังคับที่กำหนดไว้เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย อันจะนามาเพื่อความเสมอภาคและเกิดความสันติสุขแก่สมาชิกในโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องวินัยคุณธรรมและจริยธรรม

กรมวิชาการ (2542 ก: 21 อ้างถึงในสุจริต คำมะสอน 2548:19) ให้ความหมายของวินัยว่าหมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อตกลงที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้บุคคลประพฤติปฏิบัติในการดำรงชีวิตร่วมกัน เพื่อให้อยู่อย่างราบรื่น มีความสุข ความสำเร็จ โดยอาศัยการฝึกให้รู้จักการปฏิบัติตน รู้จักควบคุมตนเอง

ธนู วุฒิเกียรติไพบูลย์ (2524 อ้างถึงใน สุรจิต คำมะสอน 2548 : 20) กล่าวว่าวินัยหมายถึง ระเบียบแบบแผน ข้อปฏิบัติและข้อบังคับที่กำหนดไว้ เพื่อใช้เป็นหลักในการปฏิบัติ หากไม่ปฏิบัติตาม อาจจะเกิดความเสียหายหรือความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นเหตุให้เกิดความผิดและถูกลงโทษในที่สุด

สมบูรณ์ สิงห์คำป้อง (2542 : 36 อ้างถึงใน สุรจิต คำมะสอน 2548:16) สรุปความหมายของคำว่าวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่อยู่ภายในบุคคล ที่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ให้ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนตามที่สังคมกำหนดเอาไว้ โดยให้ถือว่าเป็นการบังคับให้กระทำ

พนัส หันนาคินทร์ และคณะ (2542 : 38 อ้างถึงในสุรจิต คำมะสอน 2548: 16) ให้ความหมายการมีวินัย หมายถึง การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง กติกา และกฎหมายตามที่สังคมได้วางไว้หรือตามที่กลุ่มได้ตกลง อันจะนำมาซึ่งความสุข ความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคง และความปลอดภัย

วินัย พัฒนรัตน์และคณะ (ม.ป.ป.:9 อ้างถึงใน สุรจิต คำมะสอน 2548: 20) ได้ให้ความหมายความมีระเบียบวินัยหมายถึงการปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับและกติกาต่างๆ ที่สังคมกำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและใช้ควบคุมความประพฤติ ของคนในสังคม เช่น กฎหมาย คำสั่ง คำประกาศระเบียบโรงเรียนเป็นต้น

รุจิร์ ภู่สาระ และคณะ(ม.ป.ป. อ้างถึงใน สุรจิต คำมะสอน 2548:20) ได้กล่าวไว้ว่า ความมีระเบียบวินัย หมายถึง กติกา กฎ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือข้อกฎหมายกำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติของคนในสังคม เพื่อให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเช่น กฎ ลูกเสือ เป็นต้น

สุรจิต คำมะสอน (2548: 20) จากความหมายของวินัยที่ผ่านมาข้างต้นสรุปได้ว่า วินัยหมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผน และข้อบังคับของสังคม ดังนั้นการส่งเสริมวินัยให้นักเรียน จึงควรครอบคลุมถึงการส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้สามารถประพฤติ ปฏิบัติตนในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับของสถานศึกษาและสังคมได้อย่างเหมาะสม

1.2 ความสำคัญและความจำเป็นในการสร้างระเบียบวินัย

อมรา เล็กเริงสินธุ (2540: 205-206) ระเบียบวินัยเป็นสิ่งสำคัญ ดังนี้

1) วินัย เป็นสิ่งที่ช่วยให้คนสามารถควบคุมตนเอง การที่นักเรียนมีวินัย และสามารถควบคุมตนเอง จะมีผลดีในขณะที่เป็นนักเรียนสามารถควบคุมตนเองให้อยู่ในระเบียบวินัยในชั้นเรียน ทำให้การดำเนินงานของครูในชั้นเรียนเป็นไปด้วยดี

2) วินัยจะช่วยเตรียมตัวเด็กสำหรับการดำเนินชีวิตในภายหน้า เพื่อเป็นสมาชิกที่สร้างความมีระเบียบ และความสงบสุขในสังคม

3) ประเทศใดที่มีพลเมืองมีระเบียบวินัย ประเทศนั้นสามารถพัฒนาได้อย่างรวดเร็วและ มีประสิทธิภาพ

4) ระเบียบวินัย เป็นสิ่งจำเป็นในระบอบประชาธิปไตย ระเบียบในระบอบประชาธิปไตยไม่ควรเป็นสิ่งที่บังคับมาจากเบื้องบนแต่เพียงอย่างเดียว หากควรเป็นสิ่งที่ตระหนักจากภายในแต่ละบุคคล

พนัส หันนาคินทร์ (2526 : 239) วินัยเป็นกฎข้อปฏิบัติที่ใช้ควบคุมความประพฤติของคน เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบในสังคม ดังนั้น ระเบียบวินัยจึงเป็นสิ่งสำคัญ มีผู้เสนอความสำคัญของระเบียบวินัยไว้หลายท่าน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้ วินัยช่วยเสริมสร้างให้ผู้ปฏิบัติตามเกิดความรู้สำนึกและความเคยชินที่จะประพฤติปฏิบัติตนไปในทางที่ดีงาม เป็นมาตรฐานระหว่างความประพฤติของกลุ่มบุคคลผู้ปฏิบัติงานในองค์การช่วยเตรียมตัวนักเรียนสาหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต จะได้ใช้สิทธิ เสรีภาพและความรับผิดชอบอย่างถูกต้อง ช่วยสร้างและรักษาไว้ซึ่งสภาพการณ์อันจำเป็นต่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน หากขาดระเบียบวินัย การดำเนินงานของโรงเรียนจะเต็มไปด้วยอุปสรรค

เชาว์ มณีวงศ์ (168) ช่วยให้นักเรียนควบคุม ดูแลตนเองและสังคมส่วนรวมได้ด้วยความสงบสุขเกิดสภาพแวดล้อมที่ดีในการเล่าเรียน การทำงาน ช่วยนำคนไปสู่การทำความดี ความเจริญ เว้นข้อห้ามทำตามคำสั่งบางประการเพิ่มพลังในการทำงาน เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงาน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน สังคมเป็นสุขร่วมเย็นดังนั้นพอสรุปความสำคัญของวินัยได้ว่า วินัยช่วยให้คนมีระเบียบในตนเอง ลดความขัดแย้ง เกิดความสามัคคี ดำรงตนอยู่ในสังคม และทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

ประดินันท์ อุปรมัย (2518 อ้างถึงใน น.ส. ทิวาวรรณ แสงพันธ์ 2542: 12) กล่าวถึงความสำคัญของวินัยไว้ว่า เมื่อบุคคลอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ย่อมมีความคิดเห็นและพฤติกรรมต่างๆ กัน ถ้าปล่อยให้บุคคลสามารถแสดงพฤติกรรมทุกอย่างได้ตามความพอใจสังคมก็จะเกิดความสับสนวุ่นวาย เนื่องจากแต่ละคนก็ทำในสิ่งที่ตนพอใจเท่านั้น ดังนั้นการมีกฎเกณฑ์หรือระเบียบจากัดพฤติกรรมของบุคคลไว้บ้างจะช่วยให้กลุ่มคนหรือสังคมดังกล่าวอยู่ด้วยกันอย่างเรียบร้อยมากขึ้น วินัยมิได้หมายถึงกฎเกณฑ์ หรือระเบียบข้อบังคับเฉพาะกลุ่มบุคคลเท่านั้น ยังหมายถึงกฎเกณฑ์หรือระเบียบวินัยภายในตัวบุคคลด้วย ในกลุ่มสังคมใดที่มีสมาชิกมีวินัยในตนเองมากแสดงว่ากลุ่มสังคมนั้นประกอบไป

ด้วยสมาชิกที่มีความรับผิดชอบมาก ในกรณีนี้วินัยในสังคมอาจไม่ต้องสร้างขึ้นมากนัก เช่นโรงเรียนใดมีนักเรียนที่มีวินัยในตนเองมาก คือรู้ว่าตนเองจะต้องมาโรงเรียนเวลาเท่าใด จะออกจากโรงเรียนได้เมื่อใด ควรแต่งกายอย่างไร ควรแสดงกิริยามารยาทกับครูอาจารย์อย่างไร และควรมีหน้าที่ในฐานะนักเรียนอย่างไร เป็นต้น โรงเรียนนั้นแทบจะไม่ต้องสร้างวินัยขึ้นมาบังคับเพื่อให้นักเรียนต้องปฏิบัติตามอีกเลย แต่โดยความเป็นจริงแล้วจะพบว่านักเรียนในโรงเรียนหนึ่งๆ นั้นมาจากสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน บางคนไม่เคยได้รับการฝึกให้มีวินัยมาก่อนเลย บางคนเคยได้รับการฝึกอบรมให้มีวินัยในตนเองมาแล้ว บางคนขาดการดูแลดูแลเอาใจใส่ด้านการอบรมสั่งสอนให้มีวินัย ฉะนั้นจึงจำเป็นอยู่เองที่โรงเรียนจะต้องสร้างวินัยขึ้นมาเป็นระเบียบข้อบังคับให้ทุกคนปฏิบัติตามเหมือนๆกัน เช่น ระเบียบการแต่งกาย อันได้แก่การไว้ทรงผม การแต่งเครื่องแบบ การสวมถุงเท้าและลักษณะของรองเท้า หรือวินัยภายในห้องเรียน อันได้แก่การไม่นำขนมหรืออาหารมารับประทานในห้องเรียน ไม่คุยหรือเล่นกันเสียงดังในเวลาเรียน และไม่นอนหลับในขณะที่ครูกำลังสอน

ศุภนิตย์ วัฒนธาดา (2518 อ้างถึงใน ทิวาวรรณ แสงพันธ์ 2542: 13) ได้สรุปถึงความจำเป็นที่จะต้องมีวินัยไว้ดังนี้

1) ช่วยให้นักเรียนเป็นผู้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม

2) ช่วยสร้างความรับผิดชอบแก่บุคคล

3) ช่วยสร้างความสามัคคีปรองดองในหมู่คณะ

4) ช่วยส่งเสริมหลักประชาธิปไตยทุคนจะต้องรับผิดชอบควบคุมตนเอง

5) ช่วยให้ครูและนักเรียนอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข

6) ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

สุรางค์ จันทน์เอม (2524 อ้างถึงใน น.ส.ทิวาวรรณ แสงพันธ์ 2542: 13) ได้กล่าวถึงหลักการสร้างวินัยที่สำคัญมี 4 ประการคือ

1) เด็กจะต้องประพฤติตนในสิ่งที่ดีและขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

2) เด็กจะต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจกับการกระทำดีและความพึงพอใจกับการกระทำไม่ดี นั่นคือให้เด็กพอใจที่จะปฏิบัติในสิ่งที่ดีควรหลีกเลี่ยงการปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ดีไม่ควร

3) เด็กจะต้องกระทำความดีจนกระทั่งเกิดความเคยชิน หรือเกิดเป็นนิสัยโดยไม่ต้องมีใครแนะนำ

4) เด็กจะต้องเรียนรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่ดี ไม่พึงปรารถนาของสังคม ดังนั้นเมื่อกล่าวถึงระเบียบวินัยจำเป็นที่จะต้องกล่าวถึงกฎและระเบียบควบคู่กันไปด้วยเพราะที่ใดจะมีระเบียบวินัยได้ที่นั่นจะต้องมีกฎเกณฑ์ต่างๆตั้งไว้ ประโยชน์ของกฎเกณฑ์ที่สำคัญ

มี 2 ประการ คือ ประการแรก เป็นสิ่งที่ทำให้เด็กเรียนรู้ถึงมาตรฐานของการปฏิบัติ ที่จะทำให้สังคมที่เขาอยู่อาศัยยอมรับประการที่สอง เป็นตัวที่หยุดยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาได้

นวลศิริ เปาโรหิต (2520อ้างถึงใน น.ส. ทิวาวรรณ แสงพันธ์ 2542: 13) ได้กล่าวไว้ว่า วินัยจัดว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีความจาเป็นต่อเด็กเพราะวินัยเป็นเครื่องช่วยแนะแนวทางความประพฤติของเด็ก ความมุ่งหมายที่แท้จริงของวินัยก็คือ การที่เด็กเกิดความต้องการที่จะทำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์แก่สังคมด้วยตนเองวินัยที่แท้จริงนั้นไม่ใช่การบังคับให้กระทำตาม แต่เป็นเกณฑ์ที่วางไว้เพื่อให้ทุกคนในสังคมได้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ วินัยที่สูงสุด คือ การมีวินัยในตนเอง ซึ่งได้แก่ การรู้จักปกครองตนเอง ควบคุม และแนะนำตนเองให้ประพฤติในทางที่ดีงามอยู่เสมอ

มาโนช ตัณชวานิชย์ (2525 อ้างถึงใน น.ส.ทิวาวรรณ แสงพันธ์ 2542:13) เขียน บทความให้เห็นถึงคุณค่าของระเบียบวินัยกับความสงบเรียบร้อยของส่วนรวมไว้ว่าในการอยู่ร่วมกันของสังคมแต่ละกลุ่มประกอบด้วยคนจำนวนมาก ซึ่งมีพื้นฐานระดับการศึกษา ความรู้ จิตใจ การอบรม ความนึกคิดแตกต่างกัน ความต้องการสิ่งต่างๆ ในการดำรงชีวิตก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย นอกจากนี้ผลประโยชน์ของแต่ละกลุ่มก็ไม่ตรงกัน แต่จะให้สังคมอยู่อย่างอิสระตามความพึงพอใจ เป็นไปไม่ได้ ความสับสนวุ่นวายในสังคมย่อมเกิดขึ้นไม่มีสิ้นสุด เพื่อความสงบเรียบร้อยของคนส่วนรวมในการอยู่ร่วมกัน จึงต้องมีระเบียบแบบแผนควบคุมความประพฤติของบุคคลในสังคม หรือจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่าระเบียบแบบแผนข้อบังคับ ข้อปฏิบัติทั้งปวงเรียกว่าวินัย วินัยเป็นสิ่งที่ควบคุมให้บุคคลประพฤติปฏิบัติต่อกันเป็นไปด้วยความเรียบร้อยของสังคมนั้นๆ เช่น สมาชิกของสังคมต้องปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของทางราชการที่กำหนดไว้ นักกีฬาต้องปฏิบัติตามกติกาในการแข่งขัน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาที่กำหนด พระสงฆ์ต้องปฏิบัติตามศีลหรือวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติ ข้าราชการพลเรือนและทหารต้องปฏิบัติตามวินัยเป็นต้น การมุ่งให้การศึกษาแก่พลเรือนให้มีวิชาความรู้และมีสุขภาพทั้งร่างกายและใจสมบูรณ์ยังไม่เป็นการเพียงพอ ต้องมุ่งผลผลิตคนให้มีวินัยรู้จักรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติด้วย

อารี รังสินันท์ (2529 อ้างถึงใน น.ศ. ทิวาวรรณ แสงพันธ์ 2542 :14) ความจาเป็นของระเบียบวินัยมี 4 ข้อ คือ

1) จำเป็นเพื่ออยู่ร่วมกันในสังคม คนจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ก็ต่อเมื่อเขาได้เรียนรู้ถึงเกณฑ์ หรือมาตรฐาน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมนั้นเสียก่อน

2) จำเป็นสำหรับที่จะให้บุคคลบรรลุถึงวุฒิภาวะ เด็กจะต้องสร้างบุคลิกภาพแห่งความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งได้แก่การควบคุมตนเอง การพึ่งตนเองและความอดทน หากเด็กไม่ได้รับการฝึกในด้านระเบียบวินัย เขาจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความอดทนและพึ่งตนเองได้ยาก

3) จำเป็นที่จะให้คนรู้ผิดชอบดีชั่วทำในสิ่งอันควรและไม่ทำในสิ่งที่ไม่ควร

4) จำเป็นสำหรับความมั่นคงทางอารมณ์ของเด็ก เด็กอาจจะไม่แน่ใจว่าเขาควรทำอะไรได้แค่ไหน เพราะเขาขาดประสบการณ์ ระเบียบวินัยจะเป็นเกณฑ์ หรือเป็นแนวทางให้เขาปฏิบัติ เขาจะสบายใจและไม่สับสนเมื่อเขาทราบว่า เขาควรทำ เขาก็จะมีความมั่นคงในอารมณ์เกิดขึ้น

1.3 ขอบข่ายของวินัยนักเรียน

การวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของวินัยนักเรียนไว้ ดังนี้

3.1 วินัยการตรงต่อเวลา

พนัส หันนาคินทร์และคณะ (2542 : 60 อ้างถึงในสุรจิต คำมะสอน 2548: 27) ได้ให้ความหมายการตรงต่อเวลาไว้ว่า หมายถึงการทางานหรือทากิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้สำเร็จตามกำหนดเวลา

วินัย พัฒนรัตน์ และคณะ (ม.ป.ป. :16 อ้างถึงในสุรจิต คำมะสอน 2548 :27) ได้สรุปว่าการตรงต่อเวลาหมายถึงการทำงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ให้ตรงเวลาหรือทันเวลาตามที่กำหนด การฝึกให้ตรงต่อเวลาเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความมีระเบียบวินัย

รุจิน์ ภู่สาระ และคณะ (ม.ป.ป. : 29 อ้างถึงใน สุรจิต คำมะสอน 2548: 27) กล่าวไว้ว่าการตรง ต่อเวลา หมายถึงการทำกิจกรรมใดๆให้สำเร็จไปตามที่กำหนดไว้ ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง และเมื่อรู้ว่าทาสิ่งใดล่าช้า กว่าที่กำหนดก็ไม่นิ่งนอนใจควรรีบทางานนั้นให้สำเร็จ เพื่อมิให้ล่าช้ากว่ากำหนดมากกว่าเดิม

สวัสดิ์ ปทุมราช (ม.ป.ป.:2 อ้างถึงใน สุรจิต คามะสอน 2548: 27) ได้ให้คาจำกัดความการตรงต่อเวลาหมายถึง การปฏิบัติงานหรือกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดให้เสร็จตามที่กำหนด เช่นนักเรียนทำแบบฝึกหัดส่งทันตามเวลาที่ครูกำหนดทุกครั้ง

สรุปได้ว่า การตรงต่อเวลาเป็นการกระทำกิจกรรมใดๆ ที่ต้องมีการวางแผนและให้เสร็จตามกำหนดเวลา ซึ่งถือว่าเวลาเป็นสิ่งที่มีครูค่าที่สุดเมื่อเวลาผ่านไปแล้ว เราไม่สามารถเรียกกลับมาคืนได้ ดังนั้นเราต้องบริหารเวลาให้คุ้มค่ามากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ ถ้าหากปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์ ไม่เกิดประโยชน์อะไรขึ้นมาเลย ก็จะเสียโอกาสในภายหลัง การที่จะมีความสุขที่สุด คือการรู้จักจัดการและมีการวางแผนการใช้เวลาในการทำกิจกรรมใดๆ ให้ถูกต้องและพยายามทาให้เสร็จสิ้นตามกำหนดเวลาและเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ทำให้ชีวิตมีความสุขตลอดจนอยู่ร่วมกับผู้อื่นและสังคมได้ด้วยดี

2. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ วิธีการสำคัญที่สามารถสร้าง และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการในยุคโลกาภิวัตน์ เนื่องจากเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง และได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ซึ่งแนวคิดการจัดการศึกษานี้ เป็นแนวคิดที่มีรากฐานจากปรัชญาการศึกษา และทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่อง ยาวนาน และเป็นแนวทางที่ได้รับการพิสูจน์ว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามต้องการอย่างได้ผล

1.1 ความหมายการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่และสิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทางปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทางสังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถและความถนัดเน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่างๆ ใช้หลากหลายวิธีการสอน หลากหลายแหล่งความรู้สามารถพัฒนาปัญญาอย่างหลากหลายคือ พหุปัญญา รวมทั้งเน้นการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี (พิมพันธ์ เดชะคุปต์, 2550 อ้างในคู่มือกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์,2555 : 1)

1.2 หลักการพื้นฐานของแนวคิดที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเกิดขึ้นจากพื้นฐานความเชื่อที่ว่า การจัดการศึกษามีเป้าหมายสำคัญที่สุด คือ การจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองสูงสุด ตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคน แต่เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งด้านความต้องการ ความสนใจ ความถนัดและยังมีทักษะพื้นฐานอันเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ในการเรียนรู้ อันได้แก่ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน ความสามารถทางสมอง ระดับสติปัญญา และการแสดงผลของการเรียนรู้ออกมาในลักษณะที่ต่างกัน จึงควรมีการจัดการที่เหมาะสมในลักษณะที่แตกต่างกัน ตามเหตุปัจจัยของผู้เรียนแต่ละคน และผู้ที่มีบทบาทสำคัญในกลไกของการจัดการนี้คือผู้สอน แต่จากข้อมูลอันเป็นปัญหาวิกฤตทางการศึกษาและวิกฤตของผู้เรียนที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่าผู้สอนยังแสดงบทบาทและทำหน้าที่ของตนเองไม่เหมาะสม จึงต้องทบทวนทำความเข้าใจ ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตทางการศึกษาและวิกฤตของผู้เรียนต่อไป การทบทวนบทบาทของผู้สอน ควรเริ่มจากการทบทวนและปรับแต่งความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการเรียนโดยต้องถือว่าแก่นแท้ของการเรียนคือการเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องเปลี่ยนจากการยึดวิชาเป็นตัวตั้ง มาเป็นยึดมนุษย์หรือผู้เรียนเป็นตัวตั้ง หรือที่เรียกว่า ผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนต้องคำนึงถึงหลักความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ ถ้าจะเปรียบการทำงานของอาจารย์ (ผู้สอน) กับแพทย์คงไม่ต่างกันมากนัก แพทย์มีหน้าที่บำบัดรักษาอาการป่วยไข้ของผู้ป่วยด้วยการวิเคราะห์ วินิจฉัยอาการของผู้ป่วยแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน แล้วจัดการบำบัดด้วยการใช้ยาหรือการปฏิบัติอื่นๆ ที่แตกต่างกันวิธีการรักษาแบบหนึ่งแบบใดคงจะใช้บำบัดรักษาผู้ป่วยทุกคนเหมือน ๆ กันไม่ได้ นอกจาก

จะมีอาการป่วยแบบเดียวกัน ในทำนองเดียวกันผู้สอน ก็จำเป็นต้องทำความเข้าใจและศึกษาให้รู้ข้อมูล อันเป็นความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และหาวิธีสอนที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนนั้นให้บรรลุถึงศักยภาพสูงสุดที่มีอยู่ และจากข้อมูลที่เป็นวิกฤตทางการศึกษา และวิกฤตของผู้เรียนอีกประการหนึ่ง คือ การจัดการศึกษาที่ไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาปฏิบัติในชีวิตจริง ทำให้ไม่เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ผู้สอนจึงต้องหันมาทบทวนบทบาทและหน้าที่ที่จะต้องแก้ไข โดยต้องตระหนักว่า คุณค่าของการเรียนรู้คือการได้นำสิ่งที่เรียนรู้มานั้นไปปฏิบัติให้เกิดผลด้วย ดังนั้นหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงมีสาระที่สำคัญ 2 ประการคือ การจัดการโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนและ การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองไปสู่ศักยภาพสูงสุดที่แต่ละคนจะมีและเป็นได้การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือที่รู้จักในชื่อเดิมว่าการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centered หรือChild Centered) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่รู้จักกันมานานในวงการศึกษาไทยแต่ไม่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติ รวมกับความเคยชินที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher Centered) มาตลอด เมื่อผู้สอนเคยชินกับการจัดการเรียนการสอนแบบเดิม ๆ ที่เคยรู้จัก จึงทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเท่าที่ควร แต่ในยุคของการปฏิรูปการศึกษานี้ได้มีการกำหนดเป็นกฎหมายแล้วว่า ผู้สอนทุกคนจะต้องใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้ จึงเป็นความจำเป็นที่ผู้สอนทุกคนจะต้องให้ความสนใจกับรายละเอียดในส่วนนี้ โดยการศึกษาทำความเข้าใจ และหาแนวทางมาใช้ในการปฏิบัติงานของตนให้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนจึงเป็นการจัดการบรรยากาศ จัดกิจกรรม จัดสื่อจัดสถานการณ์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพผู้สอนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องรู้จักผู้เรียนให้ครอบคลุมอย่างรอบด้าน และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปเป็นพื้นฐานการออกแบบหรือวางแผนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับผู้เรียน สำหรับในการจัดกิจกรรมหรือออกแบบการเรียนรู้อาจทำได้หลายวิธีการและหลายเทคนิค แต่มีข้อควรคำนึงว่า ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง แต่ละเรื่อง ได้เปิดโอกาสให้กับผู้เรียนในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่

1.2.1 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้เลือกหรือตัดสินใจในเนื้อหาสาระที่สนใจเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนหรือไม่

1.2.2 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยได้คิดได้รวบรวมความรู้และลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองหรือไม่ ซึ่ง ทิศนา แขมมณี (2547 อ้างในคู่มือกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์,2555 : 2) ได้นำเสนอแนวคิดในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและสามารถนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติได้ ดังนี้

1.2.2.1 กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย (Physical Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อช่วยให้ประสาทการเรียนรู้ของผู้เรียนตื่นตัว พร้อมที่จะรับข้อมูลและการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น การรับรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ ถ้าผู้เรียนอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อม แม้จะมีการให้ความรู้ที่ดีๆ ผู้เรียนก็ไม่สามารถรับได้ ดังจะเห็นได้ว่า ถ้าปล่อยให้ผู้เรียนนั่งนานๆ ในไม่ช้าผู้เรียนก็จะหลับหรือคิด

เรื่องอื่น ๆ แต่ถ้าให้มีการเคลื่อนไหวทางกายบ้างก็จะทำให้ประสาทการเรียนรู้ของผู้เรียนตื่นตัวและพร้อมที่จะรับและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดี ดังนั้น กิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียน จึงควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสมกับวัยและระดับความสนใจของผู้เรียน

1.2.2.2 กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา (Intellectual Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหวทางสติปัญญาต้องเป็นกิจกรรมที่ท้าทายความคิดของผู้เรียน สามารถกระตุ้นสมองของผู้เรียนให้เกิดการเคลื่อนไหวต้องเป็นเรื่องที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไปทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกที่จะคิด

1.2.2.3 กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว เนื่องจากมนุษย์จำเป็นต้องอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะมนุษย์ต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับอื่น และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านสังคม

1.2.2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางอารมณ์ (Emotional Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้นั้น เกิดความหมายต่อตนเองโดยกิจกรรมดังกล่าวควรเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง โดยปกติการมีส่วนร่วมทางอารมณ์นี้มักเกิดขึ้นพร้อมกับการกระทำอื่นๆ อยู่แล้ว เช่น กิจกรรมทางกาย สติปัญญาและสังคม ทุกครั้งที่ผู้สอนให้ผู้เรียนเคลื่อนที่ เปลี่ยนอิริยาบถ เปลี่ยนกิจกรรม ผู้เรียนจะเกิดอารมณ์ความรู้สึกอาจเป็นความพอใจ ไม่พอใจ หรือเฉย ๆ การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสามารถใช้ได้กับการจัดการเรียนการสอนทุกวิชาเพียงแต่ธรรมชาติของเนื้อหาวิชาที่ต่างกันจะมีลักษณะที่เอื้ออำนวยให้ผู้สอนออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในจุดเด่นที่ต่างกัน คือ

(1) รายวิชาที่มีเนื้อหามุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้กฎเกณฑ์และการนำเอากฎเกณฑ์ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ หรือการใช้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ผู้สอนสามารถใช้กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเองโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำกฎเกณฑ์ที่ทำความเข้าใจได้ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้วิธีการสอนแบบนิรนัย การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นก็จะเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืนเพราะผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง

(2) รายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้จากการค้นคว้าทดลองและการอภิปรายโดยใช้หลักเหตุผล เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ผู้เรียนมีโอกาสที่จะได้สร้างความรู้เองโดยตรง เพียงแต่ผู้สอนต้องรู้จักการใช้คำถามที่ยั่วยุและเชื่อมโยงความคิด ประกอบกับการได้มีโอกาสทำการทดลองเป็นการปฏิบัติร่วมกัน ผู้เรียนจะได้มีปฏิสัมพันธ์กัน มีการเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อสร้างความรู้ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ทำกันมาอยู่แล้ว

(3) รายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลที่หลาก หลายเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลข้อมูลที่มีลักษณะยั่วยุให้ออกความคิดเห็นได้ เช่น วิชาสังคมศึกษา และวรรณคดีเป็นลักษณะพิเศษที่ผู้สอนจะนำมาใช้เป็นเครื่องมือ

ให้เกิดกิจกรรมการใช้ความคิดอภิปราย นำไปสู่ข้อสรุป เป็นผลของการเรียนรู้และการสร้างนิสัยยอมรับฟังความคิดเห็นกัน เป็นวิถีทางที่ดีในการปลูกฝังประชาธิปไตยให้กับผู้เรียน

(4) รายวิชาที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวร่างกายเป็นหลักเช่น วิชาพลศึกษาและการงานอาชีพ ผู้สอนควรใช้โอกาสดังกล่าว ให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ผ่านกระบวนการทำงาน

(5) รายวิชาที่ส่งเสริมความคิดจินตนาการ และการสร้างสุนทรียภาพ เช่น วิชาศิลปะและดนตรี นอกจากจะมีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกายแล้ว ผู้เรียนยังมีโอกาสได้สร้างความรู้ และความรู้สึกที่ดี ผ่านกระบวนทำงานที่ผู้สอนออกแบบไว้ให้ผู้สอนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมักเป็นผู้สอนที่มีความตั้งใจและสนุกในการทำงานสอน เป็นคนช่างสังเกตและเอาใจใส่ผู้เรียนและมักจะได้ผลการตอบสนองที่ดีจากผู้เรียน แม้จะยังไม่มากในจุดเริ่มต้น แต่เมื่อปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอก็จะสังเกตได้ถึงการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนในทางที่ดีขึ้น

สรุปได้ว่าการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ ที่มีลักษณะแตกต่างจากการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบดั้งเดิมทั่วไป คือ

ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ และบทบาทของผู้สอน คือ ผู้สนับสนุน (Supporter) และเป็นแหล่งความรู้ (Resource Person) ของผู้เรียน ผู้เรียนจะรับผิดชอบตั้งแต่เลือก และวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียนหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกและจะเริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้ารับผิดชอบการเรียนตลอดจนประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ปัจจัยสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วยได้แก่ เนื้อหาวิชา ประสบการณ์เดิมและความต้องการของผู้เรียน การเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมายจึงขึ้นอยู่กับสิ่งที่สอน (เนื้อหา) และวิธีที่ใช้สอน (เทคนิคการสอน)

การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้รับความสนุกสนานจากการเรียน หากได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อน ๆ ได้ค้นพบข้อคำถามและคำตอบใหม่ๆ สิ่งใหม่ๆ ประเด็นที่ท้าทายและความสามารถในเรื่องใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งการบรรลุผลสำเร็จของงานที่พวกเขาริเริ่มด้วยตนเอง

สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียน การมีสัมพันธภาพในกลุ่มจะช่วยส่งเสริม ความเจริญงอกงามการพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่ การปรับปรุงการทำงานและการจัดการกับชีวิตของแต่ละบุคคล สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในกลุ่มจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้เรียน

ผู้สอนคือผู้อำนวยความสะดวกและเป็นแหล่งความรู้ ในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนจะต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนเป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียน และสามารถค้นคว้าหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือความเต็มใจของผู้สอนที่จะช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไข ผู้สอนจะให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียน

ไม่ว่าจะเป็นความเชี่ยวชาญ ความรู้ เจตคติ และการฝึกฝนโดย ผู้เรียนมีอิสระที่จะรับหรือไม่รับการให้นั้นก็ได้

ผู้เรียนมีโอกาสเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างจากเดิม การจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนมองเห็นตนเองในแง่มุมที่แตกต่างออกไป ผู้เรียนจะมีความมั่นใจในตนเอง และควบคุมตนเองได้มากขึ้นสามารถเป็นในสิ่งที่อยากเป็นมีวุฒิภาวะสูงมากขึ้น ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมกับเหตุการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น

การศึกษา คือการพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลาย ๆ ด้านพร้อมกันไป การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นจุดเริ่มของการพัฒนาผู้เรียนหลายๆ ด้านเช่นคุณลักษณะด้านความรู้ ความคิด ด้านการปฏิบัติ และด้านอารมณ์ ความรู้สึกจะได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน

1.3 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2545 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.3.1 การบริหารจัดการ การบริหารจัดการนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญโดยเฉพาะการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยที่เน้นการพัฒนาทั้งระบบการพัฒนาทั้งระบบของมหาวิทยาลัย หมายถึง การดำเนินงานในทุกองค์ประกอบของมหาวิทยาลัยให้ไปสู่เป้าหมายเดียวกันคือคุณภาพของผู้เรียนตามวิสัยทัศน์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ดังนั้นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงการพัฒนาทั้งระบบของมหาวิทยาลัยประกอบด้วย

3.1.1 การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่มีจุดเน้นการคุณภาพบัณฑิตอย่างชัดเจน

3.1.2 การกำหนดแผนยุทธศาสตร์สอดคล้องกับเป้าหมาย

3.1.3 การกำหนดแผนการดำเนินงานในทุกองค์ประกอบของมหาวิทยาลัยสอดคล้องกับเป้าหมายและเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์

3.1.4 การจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน

3.1.5 การจัดทำรายงานประจำปีเพื่อรายงานผู้เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพจากภายนอก

1.3.2 การจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบหลักที่แสดงถึงการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วยความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่แท้จริงของการเรียนรู้ บทบาทของผู้สอนและบทบาทของผู้เรียนการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นสำคัญจะทำได้สำเร็จเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนได้แก่ ผู้สอนและผู้เรียน มีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับ ความหมายของการเรียนรู้ ดังสาระที่ ทิศนา แขมมณี (2547 อ้างในคู่มือกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์,2555 : 5) ได้กล่าวไว้ดังนี้ การเรียนรู้เป็นงานเฉพาะบุคคลทำแทนกันไม่ได้ ผู้สอนที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต้องเปิดโอกาสให้เขาได้มีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตัวของเขาเอง การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่ต้องมีการใช้กระบวนการ

คิด สร้างความเข้าใจ ความหมายของสิ่งต่างๆ ดังนั้นผู้สอนจึงควรกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม เพราะในเรื่องเดียวกันอาจคิดได้หลายแง่หลายมุมทำให้เกิดการขยาย เติมเต็มข้อความรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของการเรียนรู้ตามที่สังคมยอมรับด้วย ดังนั้นผู้สอนที่ปรารถนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่นหรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน เป็นความรู้สึกเบิกบานเพราะหลุดพ้นจาก ความไม่รู้ นำไปสู่ความใฝ่รู้ อยากรู้อีกเพราะเป็นเรื่องน่าสนุก ผู้สอนจึงควรสร้างภาวะที่กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้หรือคับข้องใจบ้างผู้เรียนจะหาคำตอบเพื่อให้หลุดพ้นจากความข้องใจ และเกิดความสุขขึ้นจากการได้เรียนรู้เมื่อพบคำตอบด้วยตนเอง การเรียนรู้เป็นงานต่อเนื่องตลอดชีวิต ขยายพรมแดนความรู้ได้ไม่มีที่สิ้นสุด ผู้สอนจึงควรสร้างกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการแสวงหาความรู้ไม่รู้จบ การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงเพราะได้รู้มากขึ้นทำให้เกิดการนำความรู้ไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ เป็นการพัฒนาไปสู่การเปลี่ยน แปลงที่ดีขึ้น ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับรู้ผลการพัฒนาของตัวเขาเองด้วย

จากความหมายของการเรียนรู้ที่กล่าวมา ผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1) ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
2) การเน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก
3) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน
4) การจัดกิจกรรมให้น่าสนใจ ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย
5) ความเมตตากรุณาต่อผู้เรียน
6) การท้าทายให้ผู้เรียนอยากรู้
7) การตระหนักถึงเวลาที่เหมาะสมที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้
8) การสร้างบรรยากาศหรือสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง
9) การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้
10) การมีจุดมุ่งหมายของการสอน
11) ความเข้าใจผู้เรียน
12) ภูมิหลังของผู้เรียน
13) การไม่ยึดวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้น
14) การเรียนการสอนที่ดีเป็นพลวัตร (Dynamic) กล่าวคือมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งในด้านการจัดกิจกรรม การสร้างบรรยากาศ รูปแบบเนื้อหาสาระเทคนิคและวิธีการ
15) การสอนในสิ่งที่ไม่ไกลตัวผู้เรียนมากเกินไป
16) การวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

1.3.3 การเรียนรู้ของผู้เรียน องค์ประกอบสุดท้ายที่สำคัญและนับว่าเป็นเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากเดิมที่เน้นเนื้อหาสาระเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะ

การจัดการเรียนรู้ก็เพื่อเน้นให้มีผลต่อการเรียนรู้ ดังนั้น ตัวบ่งชี้ที่บอกถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนประกอบด้วย

1.3.3.1 การเรียนรู้อย่างมีความสุข อันเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล คำนึงถึงการทำงานของสมองที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องที่ต้องการเรียนรู้ในบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ บรรยากาศของการเอื้ออาทรและเป็นมิตรตลอดจนแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

1.3.3.2 การเรียนรู้จากการได้คิดและลงมือปฏิบัติจริง หรือกล่าวอีกลักษณะหนึ่ง คือ “เรียนด้วยสมองและสองมือ” เป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้คิด ไม่ว่าจะเกิดจากสถานการณ์หรือคำถามก็ตาม และได้ลงมือปฏิบัติจริงซึ่งเป็นการฝึกทักษะที่สำคัญคือ การแก้ปัญหาความมีเหตุผล

1.3.3.3 การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น เป้าหมายสำคัญด้านหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ ผู้เรียนแสวงหาความรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยทั้งที่เป็นเอกสารวัสดุสถานที่ สถานประกอบการบุคคลซึ่งประกอบด้วย เพื่อน กลุ่มเพื่อนหรือผู้เป็นภูมิปัญญาของชุมชน

1.3.3.4 การเรียนรู้แบบองค์รวมหรือบูรณาการเป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ ได้สัดส่วนกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ความดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชาที่จัดให้เรียนรู้

1.3.3.5 การเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง เป็นผลสืบเนื่องมาจากความเข้าใจของผู้สอนที่ยึดหลักการว่าทุกคนเรียนรู้ได้และเป้าหมายที่สำคัญคือพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถที่จะแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้สอนจึงควรสังเกตและศึกษาธรรมชาติของการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าถนัดที่จะเรียนรู้แบบใดมากที่สุด ในขณะเดียวกันกิจกรรมการเรียนรู้จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของตนเองผู้เรียนจะได้รับการฝึกด้านการจัดการแล้วยังฝึกด้านสมาธิความมีวินัยในตนเอง และการรู้จักตนเองมากขึ้น

1.4 เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4.1 เทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตัวเอง

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้เรียนรู้ โดยพยายามจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ และสิ่งแวดล้อมต่างๆ โดยใช้กระบวนการต่างๆ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น คำถามคือ ผู้สอนจะมีวิธีการหรือเทคนิคที่จะทำให้เกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ได้อย่างไร ผู้สอนทั่วไปยังเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเข้าใจว่า การให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเองคือ การปล่อยให้ผู้เรียน เรียนรู้กันเองโดยที่ผู้สอนไม่ต้องมีบทบาทอะไร หรือใช้วิธีสั่งให้ผู้เรียนไปที่ห้องสมุด อ่าน

หนังสือกันเองแล้วเขียนรายงานมาส่งซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง แม้ว่าการให้การเรียนรู้เกิดขึ้นที่ตัวผู้เรียนเป็นลักษณะที่ถูกต้องของ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่การที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ขึ้นมาได้เองนั้นเป็นเรื่องยาก ผู้สอนจึงต้องมีหน้าที่เตรียมจัดสถานการณ์และกิจกรรมต่างๆ นำทางไปสู่ การเรียนรู้ โดยไม่ใช้วิธีบอกความรู้โดยตรง หรือถ้าจะจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้โดยใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งข้อมูล ผู้สอนจะต้องสำรวจให้รู้ก่อนว่า ภายในห้องสมุดมีข้อมูลอะไรอยู่บ้าง อยู่ที่ใด จะค้นหาอย่างไร แล้วจึงวางแผนสั่งการ ผู้เรียนต้องรู้เป้าหมายของการค้นหาจากคำสั่งที่ผู้สอนให้ รวมถึงการแนะแนวทางที่จะทำงานให้สำเร็จ และในขณะที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ผู้สอนควรสังเกตการณ์อยู่ด้วย เพื่ออำนวยความสะดวก นำข้อมูลนั้นมาปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

1.4.2 เทคนิคการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับคนอื่น

ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้สอนอีกประการหนึ่ง คือ ผู้สอนเข้าใจว่าการจัดการเรียนการสอนแบบนี้ต้องจัดโต๊ะเก้าอี้ให้ผู้เรียนได้นั่งรวมกลุ่มกัน โดยไม่เข้าใจว่าการนั่งรวมกลุ่มนั้นทำเพื่ออะไร ความเข้าใจที่ถูกต้องคือ เมื่อผู้เรียนจะต้องทำงานร่วมกัน จึงจัดเก้าอี้ให้นั่งรวมกันเป็นกลุ่ม ไม่ใช่นั่งรวมกลุ่มกันแต่ต่างคนต่างทำงานของตัวเอง การจัดให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน ผู้สอนจะต้องกำกับดูแลให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีบทบาทในการทำงาน ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่ผู้สอนควรศึกษาเป็นแนวทางนำไปใช้เป็นเทคนิคในการจัดกิจกรรม คือ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน (Cooperative Learning) วิทยากร เชียงกูล (2549 อ้างในคู่มือกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์,2555 : 9) ได้กล่าวถึงลักษณะการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียน เรียนรู้ร่วมกัน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มละ 4-5 คน โดย สมาชิกในกลุ่มมีระดับความสามารถแตกต่างกัน สมาชิกทุกคนมีบทบาทหน้าที่ร่วมกันในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีเป้าหมายและมีโอกาสได้รับรางวัลของความสำเร็จร่วมกัน วิธีการแบบนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในเชิงบวก มาปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้ากัน ได้มีโอกาสรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม ได้พัฒนาทักษะทางสังคมและได้ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานเพื่อสร้างความรู้ให้กับตนเอง

1.4.3 เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันตามความหมายของการเรียนรู้ที่แท้จริง คือ ผู้เรียนต้องมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนรู้มาไปใช้ในการดำเนินชีวิต สิ่งที่เรียนรู้กับชีวิตจริงจึงต้องเป็นเรื่องเดียวกัน ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ความรู้ได้โดยสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนต้องแก้ปัญหาและนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ หรือให้ผู้เรียนแสดงความรู้นั้นออกมาในลักษณะต่างๆ เช่น ให้วาดภาพแสดงรายละเอียดที่เรียนรู้จากการอ่านบทประพันธ์ในวิชาวรรณคดี เมื่อผู้สอนได้สอนให้เข้าใจโดยการตีความและแปลความแล้ว หรือในวิชาที่มีเนื้อหาของการปฏิบัติ เมื่อผ่านกิจกรรม การเรียนรู้แล้ว ผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้ฝึกให้ทำงาน ปฏิบัติซ้ำอีกครั้งเพื่อให้เกิดความชำนาญในการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้นี้ ผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนแสดงความสามารถในลักษณะต่างๆ และเปิดโอกาสให้มีความหลากหลาย เพื่อตอบสนองความสามารถเฉพาะที่ผู้เรียนแต่ละคนมีแตกต่างกัน นอกจากการใช้เทคนิคการออกคำสั่งให้ผู้เรียนแสดงการทำงานในลักษณะต่างๆ แล้ว

ผู้สอนอาจใช้วิธีการสอนบางวิธีที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความรู้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้เช่นกัน เช่น วิธีสอนโดยให้จัดนิทรรศการ และการสอนโดยใช้โครงงาน โดยผู้สอนเป็นผู้กำกับควบคุมให้ผู้เรียนทุกคนได้ร่วมกันวางแผน ดำเนินการตามแผน และร่วมกันสรุปผลงาน ผู้เรียนแต่ละคนจะได้เลือกและแสดงความสามารถที่ตนเองถนัด เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย จึงสามารถกล่าวขยายความได้ว่า การเรียนรู้ผ่านการให้จัดนิทรรศการและการสอนโดยใช้โครงงาน ซึ่งสามารถทำอย่างต่อเนื่องกันได้ โดยมีประเด็นดังนี้

1.4.3.1 ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ตนเองสนใจ

1.4.3.2 ผู้เรียนได้เรียนรู้หรือหาคำตอบด้วยตนเองโดยการคิดและปฏิบัติจริง

1.4.3.3 วิธีการหาคำตอบมีความหลากหลายจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

1.4.3.4 นำข้อมูลหรือข้อความรู้จากการศึกษามาสรุปเป็นคำตอบหรือข้อค้นพบของตนเอง

1.4.3.5 มีระยะเวลาในการศึกษาหรือแสวงหาคำตอบพอสมควร

1.4.3.6 คำตอบหรือข้อค้นพบเชื่อมโยงต่อการพัฒนาความรู้ต่อไป

1.4.3.7 ผู้เรียนมีโอกาสเลือก วางแผน และจัดการนำเสนอคำตอบของปัญหาหรือผลของการค้นพบด้วยวิธีการที่หลากหลายและสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของตนเอง

นอกจากแนวคิดการใช้วิธีการสอนโครงงานและการจัดนิทรรศการแล้วยังมีแนวคิดเรื่องการบูรณาการที่ผู้สอนจะสามารถนำมาใช้เป็นเทคนิคในการจัดกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนนำข้อมูลหลากหลายที่เกิดจากการเรียนรู้ไปสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน การบูรณาการ หมายถึง การนำศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน

1.5 การวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียนและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลจำเป็นต้องมีลักษณะที่สอดคล้องกัน แต่ในการจัดการศึกษาที่ผ่านมากลับมีเหตุการณ์ที่ทำให้ดูเหมือนการสอนกับการประเมินผลเป็นคนละส่วน แยกจากกัน การประเมินผลน่าจะเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้สอนได้ข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน แต่กลับกลายเป็นเครื่องมือตัดสินหรือตีตราความโง่ความฉลาด สร้างความกดดันและเป็นทุกข์ให้กับผู้เรียน ความสำเร็จหรือล้มเหลวของการเรียนรู้ถูกตัดสินในครั้งสุดท้ายของกระบวนการเรียนการสอน โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับผลงานความสำเร็จหรือพัฒนาการที่มีขึ้นในระหว่างกระบวนการเรียนรู้ และนอกเหนือจากนั้น กระบวนการที่ใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ในบางครั้งก็ไม่ได้กระทำอย่างสอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการวัดจริงเพราะผู้สอนมักจะเคยชินกับการใช้เครื่องมือวัดเพียงอย่างเดียว คือ การใช้แบบทดสอบ ซึ่งมีข้อจำกัดในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัย ดังนั้น เมื่อมีการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้วก็มีความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูปกระบวนการวัดและประเมินผลใหม่ด้วยให้สอดคล้องกัน ซึ่งผู้รู้ในวงการศึกษาได้ยอมรับกันว่า แนวคิดในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสม คือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง

1.5.1 การวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง

การวัดและประเมินผลเป็นส่วนสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น เมื่อการจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 โดยมุ่งให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ การวัดและประเมินผลจึงต้องปรับเปลี่ยนไป ให้มีลักษณะเป็นการประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประเมินผลตามสภาพจริงด้วย การประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียน มีลักษณะสำคัญดังนี้

1.5.1.1 เน้นการประเมินที่ดำเนินการไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลา ทุกสภาพการณ์

1.5.1.2 เน้นการประเมินที่ยึดพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนจริงๆ

1.5.1.3 เน้นการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน

1.5.1.4 ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมินตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน

1.5.1.5 เน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ความสามารถหลาย ๆ ด้าน

1.5.1.6 การประเมินด้านความคิด เน้นความคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์

1.5.1.7 เน้นให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียนผู้ปกครองและผู้สอน

1.5.1.8 วิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.5.2 เครื่องมือการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เป็นการประเมินการแสดงออกของผู้เรียนรอบด้านตลอดเวลา ใช้ข้อมูลและวิธีการหลากหลายด้วยวิธีการและเครื่องมือ ดังนี้

1.5.2.1 ศึกษาวัตถุประสงค์ของการประเมิน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนรอบด้าน ดังนั้น จึงใช้วิธีการที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ เช่น การสังเกต สัมภาษณ์ การตรวจผลงานการทดสอบบันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง การรายงานตนเองของผู้เรียน แฟ้มสะสมงานเป็นต้น

1.5.2.2 กำหนดเครื่องมือในการประเมิน เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ให้เป็นการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนรอบด้านตามสภาพจริงแล้ว ในการกำหนดเครื่องมือจึงเป็นเครื่องมือที่หลากหลาย เป็นต้นว่า

1.5.2.3 การบันทึกข้อมูล จากการศึกษา ผลงาน โครงงาน หนังสือที่ผู้เรียนผลิต แบบบันทึกต่างๆ ได้แก่ แบบบันทึกความรู้สึก บันทึกความคิด บันทึกของผู้เกี่ยวข้อง (นักศึกษาเพื่อน อาจารย์ ผู้ปกครอง) หลักฐานร่องรอยหรือผลงานจากการร่วมกิจกรรม เป็นต้น

1.5.1.4 แบบสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ

1.5.1.5 แบบสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์ความรู้สึก ความคิดเห็นทั้งตัวผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง

1.5.1.6 แฟ้มสะสมงาน เป็นสื่อที่รวบรวมผลงานหรือตัวอย่างหรือหลักฐานที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ ความสามารถ ความพยายาม หรือความถนัดของบุคคลหรือประเด็นสำคัญที่ต้องเก็บไว้อย่างเป็นระบบ

1.5.1.7 แบบทดสอบ เป็นเครื่องมือวัดความรู้ ความเข้าใจที่ยังคงมีความสำคัญต่อการประเมินสำหรับผู้ประเมิน ประกอบด้วย ผู้เรียนประเมินตนเองผู้สอน เพื่อนกลุ่มเพื่อน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องกับนักศึกษา

1.5.3 การนำแนวคิดการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนการนำแนวคิดการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีแนวปฏิบัติดังนี้

1.5.3.1 ก่อนนำไปใช้ ผู้สอนต้องเรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางการประเมินตามสภาพจริง ที่สำคัญที่สุด คือ การศึกษาด้วยตนเองและลงมือปฏิบัติจริง พัฒนาความรู้จากการลงมือปฏิบัติ

1.5.3.2 การแนะนำให้ผู้เรียนจัดทำแฟ้มสะสมงาน แฟ้มสะสมงานของผู้เรียนนอกจากจะแสดงพัฒนาการของผู้เรียนแล้ว ยังเป็นการสะท้อนการสอนของผู้สอน เพื่อจะนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

1.5.3.3 หลักการเบื้องต้นของการจัดทำแฟ้มสะสมงาน มีดังนี้

1) รวบรวมผลงานที่แสดงถึงพัฒนาการด้านต่างๆ

2) รวบรวมผลงานที่แสดงลักษณะเฉพาะของผู้เรียน

3) ดำเนินการควบคู่กับการเรียนการสอน

4) เก็บหลักฐานที่เป็นตัวอย่างที่แสดงความสามารถในด้านกระบวนการและผลผลิต

5) มุ่งเน้นในสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้

1.5.3.4 ความสำคัญของแฟ้มสะสมงาน คือ การรวบรวมข้อมูลของเรียนทำให้ผู้สอนได้ข้อมูลที่มีประโยชน์เกี่ยวกับพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล และนำเอาข้อมูลดังกล่าวมาใช้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนได้เต็มศักยภาพของตนเอง

1.6 รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ทิศนา แขมมณี (2545 : 221-296) กล่าวว่า จากการสังเกตและวิเคราะห์ผลงานของนักการศึกษาผู้ค้นคิดระบบและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ พบว่านักการศึกษานิยมใช้คำว่า “ระบบ” ในความหมายที่เป็นระบบใหญ่ ๆ เช่นระบบการศึกษา หรือถ้าเป็นระบบการเรียนการสอนก็จะครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ๆ ของการเรียนการสอนในภาพรวม และนิยมใช้คำว่า “รูปแบบ” กับระบบที่ย่อยกว่า โดยเฉพาะกับ “วิธีสอน” ซึ่งเป็นองค์ประกอบย่อยที่สำคัญของระบบการเรียนการสอน ดังนั้นการนำวิธีสอนใด ๆ มาจัดทำอย่างเป็นระบบตามหลักและวิธีการจัดระบบแล้ว วิธีสอนนั้นก็จะกลายเป็น “ระบบวิธีสอน” หรือที่นิยมเรียกว่า “รูปแบบการเรียนการสอน”

1.6.1 รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากล

รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากลมีจำนวนมาก จึงได้จัดหมวดหมู่ของรูปแบบตามลักษณะของวัตถุประสงค์เฉพาะหรือเจตนารมณ์ของรูปแบบ ซึ่งสามารถจัดกลุ่มได้เป็น 5 หมวด ดังนี้

1.6.1.1 การเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain) รูปแบบการเรียนการสอนในหมวดนี้ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระต่าง ๆ ซึ่งเนื้อหาสาระนั้นอาจอยู่ในรูปของข้อมูล ข้อเท็จจริง มโนทัศน์ หรือความคิดรวบยอด เช่น รูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของกาเย่ (Robert Gange) รูปแบบการเรียนการสอนโดยการนำเสนอมโนทัศน์กว้างล่วงหน้า รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำ รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก

1.6.1.2 การเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย (Affective Domain) รูปแบบการเรียนการสอนในหมวดนี้เป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้สึก เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากแก่การพัฒนาหรือปลูกฝัง การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนที่เพียงให้เกิดความรู้ความเข้าใจ มักไม่เพียงพอต่อการให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีได้ จำเป็นต้องอาศัยหลักการและวิธีการอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาด้านจิตพิสัยของบลูม รูปแบบการเรียนการสอนโดยการซักค้าน รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ

1.6.1.3 การเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย (Psycho-Motor Domain) รูปแบบการเรียนการสอนในหมวดนี้ เป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติ การกระทำ หรือการแสดงออกต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการ วิธีการ ที่แตกต่างไปจากการพัฒนาทางด้านจิตพิสัยหรือพุทธิพิสัย รูปแบบที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านนี้ ที่สำคัญ ๆ เช่น รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน (Simpson) รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ (Harrow) รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ (Davies)

1.6.1.4 การเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ (Process Skill) ทักษะกระบวนการ เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับวิธีดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นกระบวนการทางสติปัญญา เช่น กระบวนการสืบสอบแสวงหาความรู้ หรือกระบวนการคิดต่าง ๆ อาทิ การคิดวิเคราะห์ การอุปนัย การนิรนัย การใช้เหตุผล การสืบสอบ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น หรืออาจเป็นกระบวนการทางสังคม เช่น กระบวนการทำงานร่วมกัน เป็นต้น ปัจจุบันการศึกษาให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก เพราะถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำรงชีวิต ในที่นี้จะนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะกระบวนการ เช่น รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการสืบสอบและแสวงหาความรู้เป็นกลุ่ม เช่น รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดอุปนัย รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์แรนซ์

1.6.1.5 การเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ (Integration) รูปแบบการเรียนการสอนในหมวดนี้ เป็นรูปแบบที่พยายามพัฒนาการเรียนรู้ ด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนไปพร้อม ๆ กัน

โดยใช้การบูรณาการทั้งทางด้านเนื้อหาสาระและวิธีการ รูปแบบในลักษณะนี้กำลังได้รับความนิยมอย่างมาก เพราะมีความสอดคล้องกับหลักทฤษฎีทางการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนารอบด้าน หรือการพัฒนาเป็นองค์รวม เช่น

1) รูปแบบการเรียนการสอนทางตรง
2) รูปแบบการเรียนการสอนโดยการสร้างเรื่อง
3) รูปแบบการเรียนการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT
4) รูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยมีรูปแบบย่อย ๆ ดังต่อไปนี้

- รูปแบบจิ๊กซอร์ (JIGSAW)
- รูปแบบ เอส. ที. เอ. ดี. (STAD)
- รูปแบบ ที. เอ. ไอ. (TAI)
- รูปแบบ ที. จี. ที. (TGT)
- รูปแบบ แอล. ที. (LT)
- รูปแบบ จี. ไอ. (GI)
- รูปแบบ ซี. ไอ. อาร์. ซี. (CIRC)
- รูปแบบคอมเพล็กซ์ (Complex Instruction)

1.2 กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

ในช่วง 3 ทศวรรษที่ผ่านมา นักการศึกษาไทยได้พยายามที่จะเสนอแนวคิดเพื่อพัฒนาการศึกษาและการเรียนการสอนของไทย แต่เริ่มได้รับการตอบรับจากสังคมเมื่อเกิดการเคลื่อนไหวเพื่อการปฏิรูปการศึกษา จึงปรากฏว่านอกจากนักการศึกษาแล้ว ยังได้มีนักคิดจากวงการอื่น ๆ ให้ความสนใจการศึกษาและเสนอแนวความคิดอย่างหลากหลาย เช่น สุมน อมรวิวัฒน์ ประเวศ วะสี ศาสตราจารย์ ดร. สาโรช บัวศรี (ทิศนา แขมณี : 2550)

ตัวอย่างที่น่าสนใจ คือ กระบวนการแก้ปัญหาตามหลักอริยสัจ 4 ซึ่งเป็นแนวความคิดของ สาโรช บัวศรี ซึ่งเป็นนักการศึกษาไทยที่มีชื่อเสียงและประสบการณ์สูงในวงการการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มจุดประกายความคิดในการนำหลักพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งกระบวนการแก้ปัญหาตามหลักอริยสัจ 4 เป็นรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่ประยุกต์หลักธรรมอริยสัจ 4 ประการ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค โดยใช้ควบคู่กับแนวทางปฏิบัติที่เรียกกว่า "กิจในอริยสัจ 4" ประกอบด้วย ปริญญา (การกำหนดรู้) ปหานะ (การละ) สัจฉิกิริยา (การทำให้แจ้ง) และภาวนา (การเจริญหรือการลงมือปฏิบัติ) โดยประกอบด้วยกระบวนการแก้ปัญหา 4 ขั้น ดังนี้

1.2.1 ขั้นกำหนดปัญหา (ขั้นทุกข์) คือ การให้ผู้เรียนระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข

1.2.2 ขั้นตั้งสมมติฐาน (ขั้นสมุทัย) คือ การให้ผู้เรียนวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และตั้งสมมติฐาน

1.2.3 ขั้นทดลองและเก็บข้อมูล (ขั้นนิโรธ) คือ การให้ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการทดลองเพื่อพิสูจน์สมมติฐานและเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2.4 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล (ขั้นมรรค) คือการนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุป

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สำหรับความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีนักวิจัย นักจิตวิทยา หรือหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความหมายไว้ หลายความหมาย เช่น

อัจฉรา สุขารมณ์และอรพินทร์ ชูชม (2530 : 3) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับความสำเร็จที่ได้รับจากการเรียน ซึ่งได้ประเมินผลจากหลายวิธี ดังต่อไปนี้

1) กระบวนการที่ได้จากแบบทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยทั่วไป

2) กระบวนการที่ได้จากเกรดเฉลี่ยของโรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาที่ยาวนาน

พนิดา จันทรา (2545 อ้างถึงใน อาดุล จงรักษ์, 2556 : 2) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ว่าหมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคล ซึ่งเป็นผลมาจากความสามารถทางสมอง หรือทางร่างกายที่ได้จากประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม ซึ่งสามารถวัด ได้จากแบบทดสอบหรือการสังเกตพฤติกรรม และความสำเร็จในด้านอื่น ๆ

ไพศาล หวังพานิช (2526 อ้างถึงใน อาดุล จงรักษ์, 2556 : 2) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึงคุณลักษณะ หรือความสามารถของบุคคล อันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เกิดจากการฝึกอบรมหรือการสอบ จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถ หรือความสัมฤทธิ์ของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วเท่าไร มีความสามารถชนิดใด ซึ่งสามารถวัดได้ 2 แบบ ตามจุดมุ่งหมาย และลักษณะของวิชาที่สอนคือ

1) การวัดด้านการปฏิบัติการ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติ หรือทักษะของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียน ได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปการกระทาจริงออกมาเป็นผลงาน เช่นวิชา ศิลปศึกษา การช่างเป็นต้น การวัดแบบนี้ เป็นข้อสอบภาค ปฏิบัติ (Performance Test)

2) การวัดด้านเนื้อหาเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถ เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาซึ่งเป็นประสบการณ์ การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้โดยข้อสอบผลสัมฤทธิ์ (Achievment Test)

Eysenck และคณะ(1972 อ้างถึงใน อาดุล จงรักษ์, 2556 : 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามอย่างมาก ซึ่งเห็นผลมาจากการกระทำที่ต้องอาศัยความสามารถ ทั้งทางร่างกาย และทางสติปัญญา ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียนโดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวบุคคล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ เช่นการสังเกต การตรวจการบ้าน หรืออาจได้มาในรูปของเกรดจากโรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการที่ซับซ้อน และระยะเวลานานพอสมควร หรืออาจได้จากการวัดด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่ได้รับจากการเรียน การเปลี่ยนแปลงและประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องอาศัยความพยายาม ซึ่งเป็นผลมาจากความสามารถทาง

สมอง หรือทางร่างกายที่ได้จากประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม ซึ่งสามารถวัด ได้จากแบบทดสอบหรือการสังเกตพฤติกรรม

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประไพ ตระการวชิรหัตถ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักศึกษาที่เข้าชั้นเรียนกับนักศึกษาที่ไม่เข้าชั้นเรียน ของการเรียนกระบวนวิชาคณิตศาสตร์สำหรับนักเศรษฐศาสตร์ (ECO2105) กรณีศึกษา ภาค 2 ปีการศึกษา 2555

นางชุติมา ขาวโอภาส (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้ ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2/8 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

นายพัฒนพรรณ พิมพ์สอนภา (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจการเข้าเรียนสายของนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 ในการเข้าแถวทำกิจกรรมหน้าเสาธง

อุดมศักดิ์ โฉมศรี (2554 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการเข้าเรียนสาย ของนักเรียนช่างฝีมือทหาร ภาคสมทบวิชาชีพช่างยานยนต์ และต้องการปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนช่างฝีมือทหาร ภาคสมทบ วิชาชีพช่างยานยนต์ พบว่า นักเรียนได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยมาเข้าเรียนทันเวลา

นางธัญลักษณ์ ด่านวิริยะกุล (2554 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้ ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานการวิจัยเรื่อง การใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา ที่ลงทะเบียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต ซึ่งมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. ขั้นตอนและวิธีดำเนินการทดลอง
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 32 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.2.1 แบบชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา

3.2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอน สำหรับนักศึกษา

3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสารวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับ การใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักเรียน นักศึกษา

3.3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรม

3.3.3 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

3.3.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมที่สร้างขึ้น นำเสนอต่ออาจารย์ในสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของเนื้อหา ตลอดจนภาษาที่ใช้ให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.4.1 ใช้แบบเช็ครายชื่อนักศึกษาที่เข้าเรียน จำนวน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ ละ 1 ครั้ง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

3.4.2 ใช้แบบสังเกตพฤติกรรม ในการเรียนการสอน โดยอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้สังเกต และบันทึกข้อมูล พฤติกรรมของนักศึกษาที่เข้าเรียน ในชั้นเรียนนั้น

3.5 ขั้นตอนและวิธีดำเนินการทดลอง

ในการดำเนินการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยใช้ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ตามขั้นตอนดังนี้

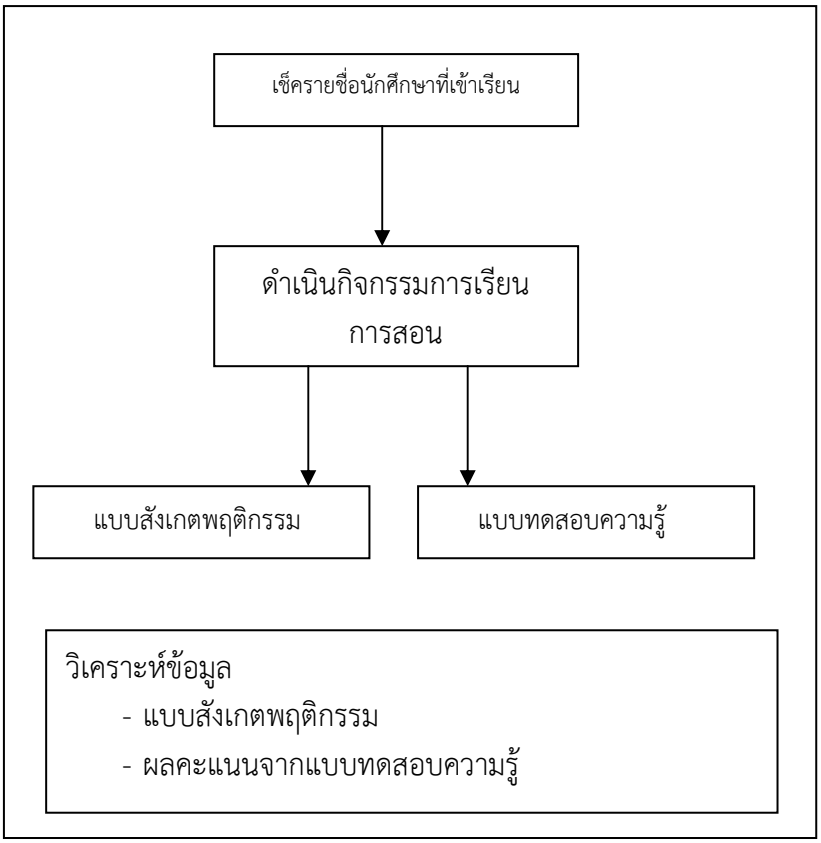

หลังจากที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.6.1 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ คะแนนการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา ใช้สูตร

$$\overline{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียน

3.6.2 หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนผลการประเมินทักษะ หรือคะแนนการประเมินความคิดเห็นของนักเรียน ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียน

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา ที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต โดยจัดทำชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียน และแบบสังเกตพฤติกรรมในการเข้าเรียนของนักศึกษา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมการเข้าเรียนช้าและหนีเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต 2) เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียน ของนักศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเข้าเรียน ของนักศึกษา

ตอนที่ 3 ผลคะแนนการสอบวัดความรู้ ของนักศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียน ของนักศึกษา

ตารางที่ 4.1 ผลการใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียน ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต

ลำดับ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		สัปดาห์ที่ 5		สรุปผล	
	เข้าตรง	เข้าสาย	เข้าตรง	เข้าสาย	เข้าตรง	เข้าสาย	เข้าตรง	เข้าสาย	เข้าตรง	เข้าสาย	เข้าตรง	เข้าสาย
1	√		√		√		√		√		5	0
2	√		√		√		√		√		5	0
3	√		√		√		√		√		5	0
4	√		√		√		√		√		5	0
5	√		√		√		√		√		5	0
6	√		√		√		√		√		5	0
7	√		√		√		√		√		5	0
8	√		√		√		√		√		5	0
9	√		√		√		√		√		5	0
10	√		√		√		√		√		5	0
11	√		√		√		√		√		5	0
12	√		√		√		√		√		5	0
13	√			√	√		√		√		4	1
14	√		√		√		√		√		5	0
15	√		√		√		√		√		5	0
16	√		√		√		√		√		5	0
17	√		√		√		√			√	4	1
18	√		√		√			√	√		4	1
19	√		√		√		√		√		5	0
20	√		√		√		√		√		5	0
21	√		√		√		√		√		5	0
22	√		√		√		√		√		5	0
23	√		√		√		√		√		5	0
24	√		√		√		√		√		5	0
25	√		√		√		√		√		5	0
26	√		√		√		√		√		5	0
27	√		√		√		√			√	4	1
28	√		√		√		√			√	4	1
29	√		√		√		√		√		5	0
30	√		√		√		√		√		5	0
31	√		√		√		√		√		5	0
32	√		√		√		√		√		5	0

จากตารางที่ 4.1 จากการใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียน พบว่า มีนักศึกษา มาสาย จำนวน 5 คน คิดเป็น 15.62 เปอร์เซ็น จากการสอบถาม พบว่า นักศึกษาที่มาสาย จะมีสาเหตุผล คือ 1) บ้านอยู่ไกล 2) ขึ้นรถประจำทางไม่ทันเวลา 3) รถจักรยานยนต์ยางรั่ว
และนักเรียนที่มาตรงตามเวลา จำนวน 27 คน คิดเป็น 84.37 เปอร์เซ็น จากนักศึกษาทั้งหมด 32 คน

ตอนที่ 2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเข้าเรียน ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต

ตาราง 4.2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการเข้าเรียน ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต

แบบสังเกตพฤติกรรม

หมู่เรียน 5611021781 จำนวน 32 คน

สังเกตพฤติกรรมตั้งแต่วันที่ 12 ธันวาคม 2556 – 30 มกราคม 2557

เลขที่	พฤติกรรม					รวม (20)	ผลการประเมิน
	ช่วยเหลือด้านกำลังความคิด (4)	การแนะนำแนวทางโดยการพูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ (4)	พยายามช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มไม่นิ่งดูดาย (4)	ร่วมทุกข์ร่วมสุขร่วมกันแก้ไขปัญหา พยายามทำงานให้สำเร็จ (4)	ส่งงานหรือแบบฝึกหัดได้ตรงตามกำหนด (4)		
1	3	3	3	3	3	15	ดี
2	3	3	3	3	3	15	ดี
3	4	4	4	4	4	20	ดีมาก
4	4	3	4	4	4	19	ดีมาก
5	4	4	4	4	4	20	ดีมาก
6	4	4	4	4	4	20	ดีมาก
7	4	4	4	4	4	20	ดีมาก
8	4	4	3	4	4	19	ดีมาก
9	4	4	4	4	4	20	ดีมาก
10	4	4	4	4	4	20	ดีมาก
11	4	4	4	4	4	20	ดีมาก
12	4	4	4	4	3	19	ดีมาก
13	3	4	4	3	3	17	ดี
14	4	4	4	4	4	20	ดีมาก
15	4	4	4	3	4	19	ดีมาก
16	4	3	4	4	4	19	ดีมาก
17	4	3	3	2	2	14	ดี
18	4	3	3	3	4	17	ดีมาก
19	4	3	4	4	4	19	ดีมาก
20	3	4	3	3	4	17	ดีมาก
21	3	3	3	4	4	17	ดีมาก
22	4	4	4	4	4	20	ดีมาก
23	4	4	4	4	4	20	ดีมาก
24	4	4	4	4	4	20	ดีมาก
25	4	4	4	4	4	20	ดีมาก
26	4	4	4	4	4	20	ดีมาก
27	3	3	3	3	4	16	ดี
28	3	3	3	4	3	16	ดี
29	4	3	3	4	3	17	ดี
30	4	4	4	4	4	20	ดีมาก
31	4	4	4	4	4	20	ดีมาก
32	3	3	4	3	4	17	ดี

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรม มีดังนี้

คะแนน 18 - 20	ดีมาก
คะแนน 14 - 17	ดี
คะแนน 13 - 10	พอใช้
คะแนน 0 – 9	ควรปรับปรุง

มีเกณฑ์ให้คะแนนจากการสังเกตพฤติกรรม คือ

- เกณฑ์การให้คะแนน 4 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการเป็นประจำสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 3 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างจะสม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างน้อย
- เกณฑ์การให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการน้อย

จากตารางที่ 4.2 จากการใช้แบบการสังเกตพฤติกรรมการเข้าเรียน ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต ผลปรากฏว่า มีจำนวนนักศึกษาที่มีระดับคะแนน 18-20 ที่มีเกณฑ์คะแนนการประเมินระดับ ดีมาก จำนวน 24 คน คิดเป็น 75.0 เปอร์เซ็น และมีจำนวนนักศึกษาที่มีระดับคะแนน 18-20 ที่มีเกณฑ์คะแนนการประเมินระดับ ดี จำนวน 8 คน คิดเป็น 25.0 เปอร์เซ็น จากนักศึกษาทั้งหมด 32 คน

ตอนที่ 3 ผลคะแนนการสอบวัดความรู้ ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต

ตาราง 4.3 ผลคะแนนการสอบวัดความรู้ ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต

เลขที่	คะแนนสอบ	เลขที่	คะแนนสอบ
1	22	21	20
2	20	22	20
3	26	23	21
4	21	24	22
5	22	25	20
6	22	26	23
7	23	27	25
8	26	28	16
9	20	29	22
10	22	30	15
11	27	31	17
12	20	32	26
13	20		
14	20		
15	23		
16	21		
17	22		
18	27		
19	20		
20	20		

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรม มีดังนี้

คะแนน 26 - 30 ดีมาก

คะแนน 20 - 25 ดี

คะแนน 15 - 19 พอใช้

คะแนน 0 – 14 ควรปรับปรุง

จากตารางที่ 4.3 จากการวัดผลคะแนนการสอบวัดความรู้ ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต ผลปรากฏว่า มีจำนวนนักศึกษาที่มีระดับคะแนน 26-30 ที่มีเกณฑ์คะแนนการประเมินระดับ ดีมาก จำนวน 6 คน คิดเป็น 18.75 เปอร์เซ็น และมีจำนวนนักศึกษาที่มีระดับคะแนน 20-25 ที่มีเกณฑ์คะแนนการประเมินระดับ ดี จำนวน 24 คน คิดเป็น 75.0 เปอร์เซ็น และมีจำนวนนักศึกษาที่มีระดับคะแนน 15-19 ที่มีเกณฑ์คะแนนการประเมินระดับ พอใช้ จำนวน 3 คน คิดเป็น 9.37 เปอร์เซ็น จากนักศึกษาทั้งหมด 32 คน

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษา ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา ที่ลงทะเบียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต โดยจัดทำชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียน และแบบสังเกตพฤติกรรมในการเข้าเรียนของนักศึกษา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมการเข้าเรียนช้าและหนีเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต 2) เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล
2. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา ที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต โดยจัดทำชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียน และแบบสังเกตพฤติกรรมในการเข้าเรียนของนักศึกษา ผลปรากฏว่า มีนักเรียนเข้าเรียนตรงเวลามากขึ้น จากผลการใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียน นักเรียนที่มาตรงตามเวลา จำนวน 27 คน คิดเป็น 84.37 เปอร์เซ็น มีนักศึกษา มาสาย จำนวน 5 คน คิดเป็น 15.62 เปอร์เซ็น แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา ทำให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมากขึ้น นักศึกษามีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเข้าเรียนตรงเวลา

จากการวิเคราะห์การใช้แบบการสังเกตพฤติกรรมการเข้าเรียน ผลปรากฏว่า มีจำนวนนักศึกษาที่มีระดับคะแนน 18-20 ที่มีเกณฑ์คะแนนการประเมินระดับ ดีมาก จำนวน 24 คน คิดเป็น 75.0 เปอร์เซ็น และมีจำนวนนักศึกษาที่มีระดับคะแนน 18-20 ที่มีเกณฑ์คะแนนการประเมินระดับ ดี จำนวน 8 คน คิดเป็น 25.0 เปอร์เซ็น และการวัดผลคะแนนการสอบวัดความรู้ ผลปรากฏว่า มีจำนวนนักศึกษาที่มีระดับคะแนน 26-30 ที่มีเกณฑ์คะแนนการประเมินระดับ ดีมาก จำนวน 6 คน คิดเป็น 18.75 เปอร์เซ็น และมีจำนวนนักศึกษาที่มีระดับคะแนน 20-25 ที่มีเกณฑ์คะแนนการประเมินระดับ ดี จำนวน 24 คน คิดเป็น 75.0 เปอร์เซ็น และมีจำนวนนักศึกษาที่มีระดับคะแนน 15-19 ที่มีเกณฑ์คะแนนการประเมินระดับ พอใช้ จำนวน 3 คน คิดเป็น 9.37 เปอร์เซ็น จากนักศึกษาทั้งหมด 32 คน แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา ทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมที่ดีขึ้น และผลคะแนนการสอบวัดความรู้อยู่ในเกณฑ์สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา ที่ลงทะเบียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต ได้ข้อเสนอแนะจากผลของการวิจัย ดังนี้

1) จากการใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียน มีนักศึกษาบางคนที่ยังเข้าเรียนสายอยู่ ดังนั้นผู้สอนจึงควรกำหนดมาตรการในการเข้าเรียนหรือข้อตกลงกับนักศึกษาให้ชัดเจน
2) ควรทำการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายให้เพิ่มมากขึ้น เพราะเป็นทางเลือกที่ดีสำหรับ ผู้เรียนที่จะศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี
3) ควรมีการสำรวจทัศนคติและความต้องการของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความสอดคล้องและตอบสนองกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง
4) ครูผู้สอยควรหันมาให้ความสนใจในเรื่องการเป็นผู้ตรงต่อเวลาให้กับนักศึกษา ตั้งแต่อยู่ในวัยเรียนเพื่อประโยชน์ในการทางานในอนาคต เพราะการเป็นผู้ตรงเวลาจะสามารถทำให้มีคุณธรรม จริยธรรมด้านอื่นพัฒนาง่ายขึ้น และเป็นคุณธรรมที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ประไพ ตระการวชิรหัตถ, (2555). **เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักศึกษาที่เข้าชั้นเรียนกับนักศึกษาที่ไม่เข้าชั้นเรียน ของการเรียนกระบวนวิชา คณิตศาสตร์สำหรับนักเศรษฐศาสตร์ (ECO2105) กรณีศึกษา ภาค 2 ปีการศึกษา 2555.**

นางชุติมา ขาวโอภาส, (2555). **การใช้ ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2/8 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555**.

นายพัฒนพรรณ พิมพ์สอนภา. (2555). **การสำรวจการเข้าเรียนสายของนักเรียนระดับชั้น ปวช.1 ในการเข้าแถวทำกิจกรรมหน้าเสาธง.**

อุดมศักดิ์ โฉมศรี. (2554). **การวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการเข้าเรียนสาย ของนักเรียนช่างฝีมือทหาร ภาคสมทบวิชาชีพช่างยานยนต์ และต้องการปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนช่างฝีมือทหาร ภาคสมทบ วิชาชีพช่างยานยนต์ พบว่า นักเรียนได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยมาเข้าเรียนทันเวลา**.

นางธัญลักษณ์ ด่านวิริยะกุล. (2554). **การใช้ ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554**.

เขมปริต ขุนราชเสนา. (2556). **การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้ Social Media เพื่อการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.** รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชเพชรบูรณ์

ครูชัชวาล [นามแฝง]. **เอกสารประกอบการสอนวิชาความจริงของชีวิต หน่วยที่ ๔ ชีวิตควรเป็นอยู่อย่างไร** (มปป. : 59-61) สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2557, จาก kruchatchawantakcc.files.wordpress.com

จักรแก้ว นามเมือง. **(2556), พระพุทธศาสนากับการศึกษาที่สมบูรณ์.** สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2556, จาก http://www.gotoknow.org/posts/444773

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). **ระบบสื่อการสอน ในเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา.** กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ณัฐมา ศุภชนานันท์. (2554). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนแบบอริยสัจ 4 เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่5 โรงเรียนเทศบาล 5 (แก้วปัญญาอุปถัมภ์) เทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา**, การค้นคว้าแบบอิสระ, กศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่

ดรินกรณ์ รัตนศรี. (2553). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์โดยใช้การสอนแบบอริยสัจ 4 เรื่อง ทฤษฎีบทปีทาโกรัส ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**, วิทยานิพนธ์, กศ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

ทิศนา แขมณี. (2550). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.** สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. (2545). **รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย.** กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.

ทัตธนันท์ พุ่มนุช. (2556). **การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคม (Social Network) เพื่อพัฒนาในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาในสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม.** วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, มหาวิทยาลัยศิลปากร, สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2556, จาก www.ejournal.su.ac.th/upload/351.pdf

บุญศรี พรหมมาพันธุ์. (2549). **วิทยานิพนธ์ 3.** นนทบุรี : สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2547). **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.

มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. (2555). **คู่มือกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.** สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2557, จาก www.pnu.ac.th/webpnu/file_academic/_2555.doc

สมใจ มีสมวิทย์. (2548). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบอริยสัจ 4**, สารนิพนธ์, กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, กรุงเทพฯ.

สุรเกียรติ ไชยนุวัติ. (2553). **การศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกระบวนการแก้ปัญหาตามหลักอริยสัจ 4.** วิทยานิพนธ์, ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี

สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2554). **สื่อโซเชียลมีเดียเพื่อการศึกษา.** สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2556 จาก http://www.addkutec3.com/wp-content/uploads/2012/สื่อโซเชียลมเดียเพื่อการศึกษา.pdf

อนุวัติ คูณแก้ว, (2556). **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ สู่ผลงานทางวิชาการเพื่อการเลื่อนวิทยฐานะ.** กรุงเทพ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อาดุล จงรักษ์, (2556). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาทอพอโลยีเบื้องต้นเรื่องปริภูมิเมตริกโดยกลวิธีทาเป็นกลุ่ม -ทาเป็นคู่-และทาคนเดียว**, รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชเพชรบูรณ์

อัจฉรา สุขารมณ์ และอรพินทร์ ชูชม. (2530). **การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์**

ทางการเรียนปกติ. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย

Joosten , T. (2012). **Social Media for Educators : Strategies and Best Practices.** USA. : Jossey-Bass.

Kommers , P. (2011). **Social Media for Learning by Means of ICT.** (online) Retrieved from http://www.iite.unesco.org/pics/publications/en /foles/3214685.pdf. (November 24 , 2012)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย

1. **แบบชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา**
2. **แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอน สำหรับนักศึกษาลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556**

แบบชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา

ลำดับ	สัปดาห์ที่ 1		สัปดาห์ที่ 2		สัปดาห์ที่ 3		สัปดาห์ที่ 4		สัปดาห์ที่ 5		สรุปผล	
	เข้าตรง	เข้าสาย	เข้าตรง	เข้าสาย	เข้าตรง	เข้าสาย	เข้าตรง	เข้าสาย	เข้าตรง	เข้าสาย	เข้าตรง	เข้าสาย
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												
21												
22												
23												
24												
25												
26												
27												
28												
29												
30												
31												
32												

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอน สำหรับนักศึกษาลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

แบบสังเกตพฤติกรรม
หมู่เรียน 5611021781 จำนวน 32 คน
สังเกตพฤติกรรมตั้งแต่วันที่ 12 ธันวาคม 2556 – 30 มกราคม 2557

เลขที่	พฤติกรรม					รวม (20)	ผลการประเมิน
	ช่วยเหลือด้านกำลังความคิด (4)	การแนะนำแนวทางโดยการพูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ (4)	พยายามช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มไม่นิ่งดูดาย (4)	ร่วมทุกข์ร่วมสุขร่วมกันแก้ไขปัญหา พยายามทำงานให้สำเร็จ (4)	ส่งงานหรือแบบฝึกหัดได้ตรงตามกำหนด (4)		
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							
31							
32							

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรม มีดังนี้

คะแนน 18 - 20	ดีมาก
คะแนน 14 - 17	ดี
คะแนน 13 - 10	พอใช้
คะแนน 0 – 9	ควรปรับปรุง

มีเกณฑ์ให้คะแนนจากการสังเกตพฤติกรรม คือ

- เกณฑ์การให้คะแนน 4 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการเป็นประจำ สม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 3 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างจะ สม่ำเสมอ
- เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างน้อย
- เกณฑ์การให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการน้อย

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบเพื่อหาคะแนนความก้าวหน้าของการเรียน

แบบทดสอบความรู้

คำชี้แจง ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย × ลงบนกระดาษคำตอบข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียวเท่านั้น

---

1. ข้อใดหมายถึงระบบ LAN
   - ก. เครือข่ายท้องถิ่น
   - ข. เครือข่ายระยะใกล้
   - ค. เครือข่ายระยะไกล
   - ง. ถูกทั้งข้อ ก และข้อ ข
2. ข้อใดหมายถึงเครือข่ายระยะไกล
   - ก. LAN
   - ข. MAN
   - ค. WAN
   - ง. VAN
3. ISP เป็นหน่วยงานที่ให้บริการในด้านใด
   - ก. เป็นผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต
   - ข. เป็นผู้ควบคุมมาตรฐานของอินเทอร์เน็ต
   - ค. ผู้ให้บริการซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์
   - ง. ผู้ตรวจสอบการใช้งานบนอินเทอร์เน็ต
4. มหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทยที่มีการแลกเปลี่ยนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ถึงกันคือ
   - ก. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
   - ข. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
   - ค. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
   - ง. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
5. ข้อใดเป็นวิธีการเชื่อมต่อเครื่องคอมพิวเตอร์เข้าสู่ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
   - ก. การเชื่อมโดยตรงผ่านระบบเครือข่ายระยะใกล้ (LAN)
   - ข. การเชื่อมโดยต่อผ่านสายโทรศัพท์จากที่บ้าน (dial - in)
   - ค. การเชื่อมต่อโดยใช้สาย Coaxial และ Fiber optic
   - ง. ถูกทุกข้อ
6. ข้อใดหมายถึง การสื่อสารข้อมูล
   - ก. การเชื่อมต่อเครื่องคอมพิวเตอร์เข้าด้วยกัน
   - ข. การส่งข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งไปอีกเครื่องหนึ่ง
   - ค. การรับส่งข้อมูลจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่งผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
   - ง. การรับข้อมูลมาจากแหล่งกำเนิดข้อมูล
7. เครือข่ายการสื่อสารข้อมูลมีองค์ประกอบใดบ้าง
   - ก. แหล่งกำเนิดข่าวสาร, แหล่งรับข่าวสาร, ข่าวสาร

ข. แหล่งกำเนิดข่าวสาร, สื่อ, แหล่งรับข่าวสาร

ค. สื่อ, ข่าวสาร, แหล่งรับข่าวสาร

ง. แหล่งกำเนิดข่าวสาร, ข่าวสาร, สื่อ

8. การสื่อสารจำเป็นจะต้องมีกฎสำหรับการสื่อสารข้อมูล เพื่ออะไร

ก. เพื่อควบคุมการทำงานของทั้งผู้ส่งและผู้รับข้อมูลให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ข. เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการส่งและรับข้อมูล

ค. เพื่อเปรียบเทียบการทำงานของการส่งและรับข้อมูล

ง. เพื่อควบคุมการทำงานของอุปกรณ์

9. ข้อใดหมายถึง บริการต่างๆ ของอินเทอร์เน็ต

ก. World Wide Web

ข. Telnet

ค. FTP

ง. ถูกทุกข้อ

10. ข้อใดไม่ใช่สื่อกลางการสื่อสารแบบมีสาย (Guide media)

ก. Twisted Pair (สายคู่ตีเกลียว)

ข. สายโคแอกเชียล (Coaxial Cable)

ค. Wireless Access Point

ง. Fiber-Optic

11.หากนักศึกษาอยู่ที่บ้านแล้วต้องการเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตจะต้องใช่อุปกรณ์ใดเชื่อมต่อระหว่างเครื่องคอมฯกับสายโทรศัพท์

ก. Terminal

ข. Modem

ค. Repeater

ง. Amplifier

12.เป็นการเชื่อมต่อเครือข่ายขนาดเล็กในพื้นที่ไม่ใหญ่มากนัก เช่น ภายในห้อง หรือภายในตัวอาคาร คือเครือข่ายประเภทใด

ก. LAN

ข. MAN

ค. WAN

ง. INTERNET

13. topology หมายถึง

ก. ประเภทเครือข่าย

ข. รูปแบบการเชื่อมต่อของระบบเครือข่าย

ค. มีความคล้ายคลึงกับเทคโนโลยีแต่ทันสมัยกว่า

ง. องค์ประกอบของระบบเครือข่าย

14. ข้อใดเป็นบริการของการโอนย้ายข้อมูล

ก. FTP

ข. WAIS

ค. Telnet

ง. Archie

15. เครื่องมือที่จะใช้สำหรับดูข้อมูลต่างๆ ที่มีให้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ต เรียกว่าอะไร

ก. Netscape

ข. Mosaic

ค. Email

ง. Browser

16. อุปกรณ์ใดที่มักใช้ในการเชื่อมต่อวงแลนเข้าด้วยกัน

ก. บริดจ์

ข. เราเตอร์

ค. รีพีตเตอร์

ง. เกตเวย์

17. ข้อใดคือหน้าที่ของโมเด็ม

ก.ใช้ในการทวนสัญญาณ

ข.ใช้ในการแปลงสัญญาณ

ค.ใช้ในการเชื่อมสัญญาณ

ง.ถูกทุกข้อ

18.การ Download คือข้อใด

ก. การคัดลอกข้อมูลจากเว็บไซต์ (Server ที่เก็บเว็บไซต์นั้น) มาเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ของเรา

ข.การส่งข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานไปเก็บไว้ใน Server

ค.การย้ายข้อมูลจากเว็บไซต์มาเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์

ง.การลบข้อมูลออกจาก Server

19.การ Upload File คือข้อใด

ก.การคัดลอกข้อมูลจากเว็บไซต์ (Server ที่เก็บเว็บไซต์นั้น) มาเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ของเรา

ข.การส่งข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานไปเก็บไว้ใน Server

ค.การย้ายข้อมูลจากเว็บไซต์มาเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์

ง.การลบข้อมูลออกจาก Server

20. .ac.th หมายถึงอะไร

ก.สถานศึกษาในประเทศไทย

ข.บริษัทที่ทำธุรกิจในประเทศไทย
ค.หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ
ง.องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร

21. .co.th หมายถึงอะไร
ก.สถานศึกษาในประเทศไทย
ข.บริษัทที่ทำธุรกิจในประเทศไทย
ค.หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ
ง.องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร

22.E-book จัดเป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเทศในสาขาใด
ก.การศึกษา
ข.การแพทย์
ค.ธุรกิจ พาณิชย์และสำนักงาน
ง.การทหาร

23.E-commerce จัดเป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเทศในสาขาใด
ก.การศึกษา
ข.การแพทย์
ค.ธุรกิจ พาณิชย์และสำนักงาน
ง.การทหาร

24. เครือข่ายอินเตอร์เน็ตในประเทศไทยครั้งแรกในปีพ.ศ.ใด
ก. ๑๙๙๐ ข. ๒๕๓๐
ค. ๑๙๙๔ ง. ๒๕๓๑

25. INTERNET ใช้โปรโตคอลใด
ก. Internet Protocol/ Control Protocol
ข. Control Protocol/ Transmission Protocol
ค. Transmission Control Protocol/Internet Protocol
ง. Transmission Protocol/ Internet Protocol

26.ใช้เพื่ออ้างอิงหรือติดต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นๆในเครือข่ายคือข้อใด
ก. DNS ข. IP Address
ค. ISP ง. INTERNET

27. ข้อใดไม่ใช่บริการในอินเตอร์เน็ต
ก. E-Mail ข. Browser
ค. FTP ง. Chat

28. ข้อใดคือ website ที่ให้บริการ search engine
ก. www.teenee.com ข. www.kapook.com

ค. www.google.co.th ง. ถูกทุกข้อ

29. DBMS ช่วยในการจัดการดูแลข้อมูลในด้านใดมากที่สุด

ก. ช่วยสร้างรายงาน

ข. อำนวยความสะดวก

ค. ช่วยสร้างโปรแกรมประยุกต์

ง. พจนานุกรมข้อมูล

30.ข้อดีของระบบฐานข้อมูลคือข้อใด

ก. ราคาถูก

ข. เหมาะสำหรับเครื่องขนาดเล็ก

ค. สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้

ง. มีการเก็บรักษาข้อมูลอยู่แบบกระจาย

31. ข้อใดไม่ใช่แนวโน้มในการใช้อินเตอร์เน็ตในอนาคต

ก. การปรับปรุงโครงสร้างไอพีรุ่นใหม่

ข. โครงการอินเตอร์เน็ตฟรี

ค. ทางด่วนข้อมูลสารสนเทศ

ง. การทำธุรกิจบนเครือข่าย

32. ข้อใดไม่ใช่โทษของอินเตอร์เน็ต

ก. ติดเกมส์ออนไลน์ ข. เข้าใช้ WEB XXX

ค. เครื่องคอมฯติดไวรัส ง. ขายสินค้าทาง WEB

33. ข้อใดไม่ใช้กลโกงทางอินเตอร์เน็ต

ก. ประมูลสินค้าทางอินเตอร์เน็ต

ข. ให้บริการอินเตอร์เน็ตโดยหลอกลวง

ค. ควบคุมโมเดมผู้อื่น

ง. เสนอให้เงินจากต่างประเทศ

34. เครือข่ายอินเตอร์เน็ตแรกในประเทศไทยคือข้อใด

ก. เครือข่ายไทย ข. เครือข่ายไทยสาร

ค. เครือข่ายประเทศไทย ง. เครือข่ายอินเตอร์เน็ตไทย

35. การทำงานของอินเตอร์เน็ตใช้โปรโตคอลใด

ก. TCP/IE ข. TCP/IP

ค. TCP/IC ง. TCP/IT

36. DNS คือข้อใด

ก. Domain Name System ข. Domain Name Server

ค. Domain Name Super ง. Domain Name Stage

37. ข้อใดคือโทษของอินเทอร์เน็ต

ก.ทำให้เกิดการล่อลวงมากขึ้น

ข.มีสื่อลามกอนาจารเพิ่มมากขึ้น

ค.มีการติดไวรัสคอมพิวเตอร์ได้ง่าย

ง.ถูกทุกข้อ

38.ข้อใดไม่ถูกต้อง

ก. ไฟร์วอลป้องกันการบุกรุกจากภายนอกเครือข่ายได้

ข. ไฟร์วอลป้องกันจากไวรัสภายนอกเครือข่ายได้

ค. ไฟร์วอลป้องกันการบุกรุกจากภายในเครือข่ายได้

ง. ไม่มีข้อถูก

39. ความหมายของไวรัส Trojan/Troj ข้อใดถูกต้อง

ก. ม้า ข. หนอน

ค. แมลง ง. จดหมาย

40. กฎหมายลิขสิทธิ์ทางคอมพิวเตอร์เรียกว่าอะไร

ก. กฎหมายกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์

ข. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

ค. กฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

ง. พระราชบัญญัติกระทำผิดคอมพิวเตอร์

41. Hacker หมายถึงข้อใด

ก. ผู้เชี่ยวชาญด้านการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ข. ผู้เชี่ยวชาญการถอดเจาะรหัสระบบรักษาความปลอดภัย

ค. ผู้ที่ทดสอบขีดความสามารถของตนเอง

ง. ถูกทุกข้อ

42. Cracker หมายถึงข้อใด

ก. บุกรุกระบบคอมพิวเตอร์คนอื่นโดยผิดกฎหมายเพื่อทำลาย

ข. บุกรุกระบบคอมพิวเตอร์คนอื่นโดยผิดกฎหมายเพื่อเอาข้อมูลไปใช้ส่วนตัว

ค. ผู้ที่มีเจตนาไม่ดีในการบุกรุกระบบคอมพิวเตอร์อื่น

ง. ถูกทุกข้อ

43. E-learning มีองค์ประกอบใดไม่ถูกต้อง

ก. เนื้อหาบทเรียน ข. ระบบบริหารการเรียน

ค. ระบบบริหารการสอน ง. การติดต่อสื่อสาร

44. Computer Assisted Instruction หมายถึงข้อใด

ก. ช่วยสอนคอมพิวเตอร์

ข. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ค. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ง. ช่วยคอมพิวเตอร์สอนบทเรียน

45. อุปกรณ์ใดที่สามารถใช้งาน E-Books ก. โทรทัศน์ ข. วิทยุ

ค. หนังสือ ง. โน๊ตบุค

46. E-Library ให้บริการระบบอัตโนมัติใด

ก. ระบบบริการยืม – คืน หนังสือ

ข. ระบบบริการสืบค้นข้อมูล

ค. ระบบตรวจเช็คสถิติการยืม – คืน

ง. ระบบพิมพ์บาร์โค้ด

47. E-commerce หมายถึงข้อใด

ก. ขายสินค้าทางไปรษณีย์

ข. ขายสินค้าทางโทรศัพท์

ค. ขายสินค้าทางออนไลน์

ง. ขายสินค้าทางจดหมาย

48. ข้อใดไม่ใช่การประยุกต์ Information Technology ทางด้านหน่วยงานราชการ

ก. อินเทอร์เน็ตตำบล ข. สรรพกร

ค. สำนักงานอัตโนมัติ ง. ถูกทุกข้อที่กล่าวมา

49. ข้อใดไม่ใช่การประยุกต์ Information Technology ทางด้านความมั่นคงของชาติและทางทหาร

ก.ด้านกฎหมาย ข. ด้านรัฐสภา

ค. ด้านการทหาร ง. ด้านการพยาบาล

50. การประยุกต์ITในอุตสาหกรรมการผลิตใช้ITในเรื่องใด

ก. จัดเตรียมต้นฉบับ ข. ตีพิมพ์

ค. จัดจำหน่าย ง. ถูกทุกข้อ

51. Telemedicine ข้อใดถูกต้อง

ก. การพานิชย์อิเล็กทรอนิกส์

ข. ระบบการแพทย์ออนไลน์

ค. ห้องสมุดเสมือน

ง. ภาวะเสมือนจริง

52. Medical Consultation หมายถึงข้อใด

ก. ระบบปรึกษาระหว่างแพทย์กับแพทย์

ข. ระบบปรึกษาระหว่างผู้ป่วยกับแพทย์

ค. ระบบปรึกษาระหว่างผู้ป่วยกับโรงพยาบาล

ง. ระบบปรึกษาระหว่างโรงพยาบาลกับโรงพยาบาล

53. การประยุกต์ IT กับการสื่อสารโดยใช้ดาวเทียมข้อใดถูกต้อง

ก.ทางการทหาร ข. สำรวจทรัพยากร

ค. ธรรมชาติ ง. ถูกทุกข้อ

54. ISDN หมายถึงข้อใด
    ก. อินเตอร์เน็ตความเร็วสูง
    ข. อินเตอร์เน็ตความเร็วปานกลาง
    ค. อินเตอร์เน็ตความเร็วต่ำ
    ง. ไม่มีข้อถูก
55. จงเรียงลำดับพัฒนาการของโลก
    ก. ยุคไฟฟ้า ยุคถ่านหิน ยุคเหล็ก ยุคสารสนเทศ
    ข. ยุคเกษตรกรรม ยุคอุตสาหกรรม ยุคไฟฟ้า ยุคสารสนเทศ
    ค. ยุคถ่านหิน ยุคเหล็ก ยุคไฟฟ้า ยุคอุตสาหกรรม
    ง. ยุคสารสนเทศ ยุคไฟฟ้า ยุคเหล็ก ยุคอุตสาหกรรม
56. การพัฒนาด้าน IT เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ข้อใดถูกต้อง
    ก. คอมพิวเตอร์มีขนาดใหญ่ขึ้น
    ข. อุปกรณ์คอมพิวเตอร์มีขนาดเล็กลง
    ค. คอมพิวเตอร์ใช้พลังงานมากขึ้น
    ง. คอมพิวเตอร์มีราคายอมเยา
57. การพัฒนาด้าน IT เทคโนโลยีเครือข่ายข้อใดถูกต้อง
    ก. สามารถติดต่อสื่อสารกันได้
    ข. สามารถติดต่อสื่อสารกันได้สะดวกขึ้น
    ค. สามารถติดต่อสื่อสารสะดวกรวดเร็วขึ้น
    ง. สามารถติดต่อสื่อสารรวดเร็วมากขึ้น
58. การพัฒนาด้าน IT การควบคุมข้อใดถูกต้อง
    ก. ควบคุมอุปกรณ์ต่างๆได้
    ข. ควบคุมอุปกรณ์ได้ในระยะไกล
    ค. ควบคุมอุปกรณ์ต่างๆได้ในระไกล
    ง. ควบคุมอุปกรณ์ได้ในระยะใกล้
59. การสื่อสารรับส่งข้อมูลสารสนเทศข้อใดถูกต้อง
    ก. ทุกที่ ทุกเวลา ทุกรูปแบบ
    ข. ทุกที่ ทุกนาที ทุกการสื่อสาร
    ค. ที่ไหนก็ได้ ตลอดเวลา การสื่อสารโทรศัพท์
    ง. ไม่มีข้อถูก
60. การพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นกับสิ่งใด
    ก. ความต้องการของลูกค้า
    ข. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ผลิต
    ค. ความต้องการของมนุษย์
    ง. ความต้องการของจินตนาการ

ภาคผนวก ค
การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. **เอกสาร มคอ.3 วิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต**
2. **ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้ กฎ กติการ เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียน ของนักเรียน ที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต**

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	-

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

GESC103 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต (Information Technology for Life)

2. จำนวนหน่วยกิต

3(3-0-6)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิทย์-คณิต

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา: อ.อนุพงษ์ สุขประเสริฐ

อาจารย์ผู้สอน: อ.ดวงจันทร์ สีหาราช
อ.อนุพงษ์ สุขประเสริฐ
อ.ไพศาล สุธีบรรเจิด
อ.ประยูร ไชยบุตร
อ.เดือนฉาย ไชยบุตร
อ.วรชัย ศรีเมือง
อ.พณณา ตั้งวรรณวิทย์
อ.เอกชัย วอสูงเนิน

5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2557 / ชั้นปีที่ 1-2

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisites) (ถ้ามี)

ไม่มี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

9. วันที่จัดทำรายละเอียดของรายวิชา หรือวันที่มีการปรับปรุงครั้งล่าสุด

วันที่ 25 กรกฎาคม 2557

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1.1 สามารถอธิบายหลักการ ความสำคัญ และองค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.2 สามารถเข้าใจถึงบทบาทและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อชีวิตและสังคมปัจจุบัน

1.3 สามารถใช้งานโปรแกรมระบบ และโปรแกรมสำเร็จรูปด้านการจัดการเอกสาร การนำเสนอข้อมูล และการจัดตารางการทำงาน

1.4 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้จากฐานข้อมูลและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต

1.5 สามารถประยุกต์ใช้บริการต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต และการป้องกันอันตราย หรือภัยจากการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.6 สามารถอธิบายถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคต

1.7 สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกับมนุษย์และสังคม รวมถึงการเคารพสิทธิ์ในทรัพย์สินทางปัญญาตลอดจนผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อมนุษย์ได้

1.8 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ในวิชาชีพของตนได้

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุง

เพื่อให้สอดคล้องกับสาระวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 โดยให้นักศึกษามีความรู้พื้นฐาน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับแนวโน้มด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความก้าวหน้าไปตามยุคสมัย

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

หลักการ ความสำคัญ และองค์ประกอบของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ บทบาทและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อชีวิตและสังคมปัจจุบัน การใช้โปรแกรมระบบ และโปรแกรมสำเร็จรูปด้านการจัดการเอกสาร การนำเสนอข้อมูล และการจัดตารางการทำงาน รวมถึงการแสวงหาความรู้จากฐานข้อมูลและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต บริการต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคต การป้องกันอันตราย หรือภัยจากการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ กฎหมายและจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ และความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่อสังคมส่วนรวม

Principles, Importance and a information system; Roles and impacts of information technology for life and society; Application of the system and document management for software package; Presentation and scheduling of work and knowledge of databases as well as data sources on the internet network. Various servicer on the internet; Trends of information technology in the future; Protection or threats of the information technology; Legal, Privacy and issues in Computer System; responsibility using in information technology for society.

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้/ภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง

45 ชั่วโมง	สอนเสริมตามความต้องการของนักศึกษาเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติ	90 ชั่วโมง

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ประมาณ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

1) ตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรมและศีลธรรม มีจิตสาธารณะ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีความรัก มีความเมตตากรุณาและมีระเบียบวินัย
2) ตระหนักและเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ เกิดความต้องการ ความสนใจและมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้
3) มีความเพียรพยายามในการทำงาน มีความตั้งใจ อดทนขยันหมั่นเพียร ควบคู่กับการใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหาจนประสบผลสำเร็จ มีความรับผิดชอบตามสถานการณ์ทั้งบุคคลและกลุ่ม
5) มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้ง
6) มีความเคารพในกฎระเบียบของสถานศึกษา ชุมชนและสังคม รวมทั้งการแสดงออกทางการแต่งกายที่เหมาะสม

1.2 วิธีการสอนที่จะใช้พัฒนาการเรียนรู้

1) กำหนดให้นักศึกษา แต่งกายตามระเบียบของมหาวิทยาลัยและเข้าชั้นเรียนให้ตรงเวลา
2) บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางด้านจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
3) กำหนดให้นักศึกษาหาตัวอย่างที่เกี่ยวข้องและนำเสนอรายงานเป็นกลุ่ม

1.3 วิธีการประเมินผล

1) ประเมินจากพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียน ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตและตรงเวลา
2) ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรม

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

1) มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ ข้อเท็จจริงและความเชื่อมโยงของเรื่องที่ศึกษากับชีวิตประจำวัน

2) มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต ประจำวันได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ

4) มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

5) มีความรู้ความเข้าใจในความสำคัญและบทบาทของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

2.2 วิธีการสอน

1) บรรยายแบบมีส่วนร่วม
2) สาธิต
3) ฝึกปฏิบัติ
4) มอบหมายใบงาน
5) การมอบหมายงานกลุ่มนำเสนอผลงานค้นคว้านอกชั้นเรียน

2.3 วิธีการประเมินผล

1) การนำเสนอหน้าชั้นเรียน
2) การสอบระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน
3) ประเมินจากการส่งใบงาน
4) การประเมินผลจากการทำงานเป็นกลุ่ม

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

1) พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ
2) พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
3) มีทักษะทางการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า
4) สามารถทำความเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา รวมทั้งวิธีการแก้ไขปัญหาโดยประยุกต์ความรู้เพื่อ
แก้ปัญหาได้
5) สามารถรวบรวม ศึกษา และสรุปประเด็นปัญหาได้
6) พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

3.2 วิธีการสอน

1) การบรรยายแบบมีส่วนร่วม
2) การฝึกปฏิบัติจริง
3) การถามตอบ
4) การอภิปรายกลุ่ม
5) การวิเคราะห์กรณีศึกษา
6) การระดมสมอง

3.3 วิธีการประเมินผล

1) การสังเกตจากการตอบคำถาม
2) การสอบ
3) การประเมินผลการทำงานกลุ่ม

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

1) พัฒนาทักษะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และผู้อื่น
2) พัฒนาทักษะของความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานกลุ่ม
3) พัฒนาทักษะการเรียนด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบ ในงานที่ได้รับมอบหมาย ตรงต่อเวลา
4) พัฒนาทักษะในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคล ในสังคม
5) พัฒนาทักษะการปฏิบัติหน้าที่ที่ดีของนักศึกษาและการปฏิบัติตัวที่ดีต่ออาจารย์

4.2.วิธีการสอน

1) มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล หรืออ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา
2) จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา
3) การนำเสนอรายงาน

4.3.วิธีการประเมินผล

1) ประเมินจากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
2) รายงานที่นำเสนอพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม
3) การส่งงานที่มีคุณภาพตามกำหนดเวลา

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

1) พัฒนาทักษะด้านการสื่อสารและการสืบค้นข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม
2) พัฒนาทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากกรณีศึกษา
4) พัฒนาทักษะด้านการสื่อสารทั้งการฟัง การพูด การเขียน การอ่านและตีความ โดยจัดทำเป็นรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียนเป็นภาษาไทยและ/หรือภาษาอังกฤษ
5) ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม
6) พัฒนาทักษะในการเผยแพร่ผลงาน

5.2.วิธีการสอน 1) แนะนำเทคนิคการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยให้กับผู้เรียนในการทำงานและนำเสนองาน 2) มอบหมายงานที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา
5.3.วิธีการประเมินผล 1) การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี 2) การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้
1	**บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ** - หลักการ ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ - บทบาทและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อชีวิตและสังคมปัจจุบัน - การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านต่าง ๆ	3	- ใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา - แนะนำแนวการสอน บรรยาย อภิปราย ซักถาม ระดมความคิด **สื่อที่ใช้** - แนวการสอน - สไลด์ - คอมพิวเตอร์ - แบบฝึกหัด - เอกสารประกอบการสอน
2-4	**บทที่ 2 องค์ประกอบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ** - ประวัติและวิวัฒนาการของคอมพิวเตอร์ประเภทของเครื่องคอมพิวเตอร์ - ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ - ฐานข้อมูล (Database) - การสื่อสารข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์พื้นฐาน	9	- ใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา บรรยาย อภิปราย ซักถาม ระดมความคิด กรณีศึกษา **สื่อที่ใช้** - สไลด์ - คอมพิวเตอร์ - แบบฝึกหัด - เอกสารประกอบการสอน - ใบงาน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้
5	**บทที่ 3 การใช้งานระบบปฏิบัติการเบื้องต้น** - แนะนำระบบปฏิบัติการ - ขั้นตอนการใช้งานโปรแกรม	3	- ใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา บรรยาย สาธิต ซักถาม ฝึกปฏิบัติ **สื่อที่ใช้** - สไลด์ - คอมพิวเตอร์ - ใบงาน/ใบความรู้ - เอกสารประกอบการสอน - แบบฝึกหัด
6-8	**บทที่ 4 การใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูป** - การใช้งานโปรแกรมด้านการจัดการเอกสาร - การใช้งานโปรแกรมด้านจัดตารางการคำนวณ - การใช้งานโปรแกรมด้านการนำเสนอข้อมูล	9	- ใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา บรรยาย สาธิต ซักถาม ฝึกปฏิบัติ **สื่อที่ใช้** - สไลด์ - คอมพิวเตอร์ - ใบงาน/ใบความรู้ - เอกสารประกอบการสอน - แบบฝึกหัด
9-11	บทที่ 5 การใช้งานอินเทอร์เน็ตและการสืบค้น - ความหมาย ความสำคัญ และวิวัฒนาการของอินเทอร์เน็ต - บริการต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต - การติดตั้งและการใช้งานอินเทอร์เน็ต - ขั้นตอนและวิธีการสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตโดยใช้ Search Engine - การสมัครและใช้งานอิเล็กทรอนิกส์เมล์ - การใช้งานสังคมออนไลน์	9	- ใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา บรรยาย สาธิต ซักถาม ฝึกปฏิบัติ ระดมความคิด ศึกษาค้นคว้า อภิปราย นำเสนอ **สื่อที่ใช้** - สไลด์ - คอมพิวเตอร์ - ใบงาน/ใบความรู้ - เอกสารประกอบการสอน - แบบฝึกหัด

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้
			- อินเทอร์เน็ต
12	บทที่ 6 ความปลอดภัยของเทคโนโลยี **- การดูแลคอมพิวเตอร์เบื้องต้น** - ภัยจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ - การดูแลรักษาและการป้องกันภัยคุกคาม	3	- ใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา บรรยาย สาธิต ซักถาม ฝึกปฏิบัติ ระดมความคิด **สื่อที่ใช้** - สไลด์ - คอมพิวเตอร์ - ใบความรู้ / ใบงาน - เอกสารประกอบการสอน - ใบความรู้ - อินเทอร์เน็ต
13-14	**บทที่ 7 กฎหมายและจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์** - พรบ.คอมพิวเตอร์ - จริยธรรมและจรรยาบรรณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	6	- ใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา บรรยาย ซักถาม วิเคราะห์ ระดมความคิด **สื่อที่ใช้** - สไลด์ - คอมพิวเตอร์

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้
			- ใบงาน - เอกสารประกอบการสอน - แบบฝึกหัด
15	**บทที่ 8 แนวโน้มเทคโนโลยีสารสนเทศ** - แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศ - การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	3	- ใช้ชุด กฎ กติกา เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษา บรรยาย ซักถาม วิเคราะห์ระดมความคิด **สื่อที่ใช้** - สไลด์ - คอมพิวเตอร์ - ใบงาน - เอกสารประกอบการสอน - แบบฝึกหัด
16	สอบปลายภาค		

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรมที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1	2.1, 2.2, 2.4,2.5, 3.1 , 3.3	ทดสอบย่อย สอบปลายภาค	1-15 16	20% 30%
2	1.3, 1.5, 2.2, 3.1-3.5, 4.1-4.5, 5.1, 5.2, 5.4-5.6	การฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน และการมีส่วนร่วม เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	30%
3	1.1, 1.2, 1.6, 3.6, 4.3, 4.5	การแต่งกาย, การเข้าชั้นเรียนและการส่งงานตามที่ได้รับมอบหมาย	ตลอดภาคการศึกษา	20%

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

พนิดา พานิชกุล. (2553). **เทคโนโลยีสารสนเทศ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เคทีพี.

เอกสารประกอบการบรรยาย โดยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

สราวุธ ปิติยาศักดิ์. (2555). กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ. **กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม.**

สุธีร์ นวกุล. (2555). **ครบทุกเรื่อง อินเทอร์เน็ต & อีเมล : เข้าใจง่าย ทำได้จริงแบบ Step by step.**กรุงเทพฯ: ซีเอ็ด ยูเคชั่น.

ปวริศ ศรอินทร์. (2551). **สามช่องต้องรู้ ตอน MS Office 2007.** กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

-

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- แบบประเมินผู้สอน
- ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ดหรือสังคมเครือข่าย

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- พิจารณาจากผลการสอบ และผลการทำงานของนักศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
- ประเมินจากผลการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยกลุ่มผู้สอน
- ผลการทำงานของงานที่ได้รับมอบหมาย

3. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ 2 จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- นำผลการประเมินเพื่อพัฒนาการสอน
- การสอนซ่อมเสริมในกรณีที่นักศึกษาส่วนใหญ่เกิดความไม่เข้าใจในเนื้อหา

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ ในวิชาได้จาก การสอบถามนักศึกษา หรือการตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการตรวจผลงาน การตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจวิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม โดยกลุ่มอาจารย์ผู้สอน

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอนและรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาตามข้อเสนอแนะ และผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ (ตามข้างต้น)

2. ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้ กฎ กติการ เงื่อนไขในการเช็คเวลาเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเข้าเรียน ของนักเรียน ที่ลงทะเบียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต

ประวัตินักวิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล นายเจษฎาพร ปาคำวัง
Mr. Jetsadaporn Pakamwang
2. หมายเลขบัตรประชาชน 3660700337775
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่ที่ติดต่อได้สะดวก
สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000
โทรศัพท์ 0818402308 E-mail : jetsadaporn.pa@gmail.com
5. ประวัติการศึกษา วท.ม. (เทคโนโลยีสารสนเทศ)
มหาวิทยาลัยนเรศวร
วท.บ. (วิทยาการคอมพิวเตอร์)
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ
คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย (หัวหน้าโครงการวิจัยและดำเนินการเสร็จสิ้น)
1) การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนรู้แบบร่วมมือ วิชา ระบบการสื่อสารข้อมูลและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์(พ.ศ. 2554)
2) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษา ที่เรียนรู้แบบร่วมมือด้วยวิธีแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ วิชา สถาปัตยกรรมคอมพิวเตอร์และโปรแกรมภาษาแอสแซมบลี้ มหาวิทยาลัยราช ภัฏเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2553)